

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (2) bekezdésének a)-b) pontjában kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed valamennyi személyes gondoskodást nyújtó ellátásra, az ellátásban részesülő gyermekekre és szülőjére, törvényes képviselőjére, a fiatal felnőttre, továbbá az ellátást nyújtó személyre és intézményre.

(2) E rendelet alkalmazásában személyes gondoskodáson a Gyvt. 15. § (2) bekezdésében meghatározott gyermekjóléti alapellátást (a továbbiakban: alapellátás), valamint a Gyvt. 15. § (3) bekezdésében meghatározott gyermekvédelmi szakellátást (a továbbiakban: szakellátás) kell érteni.

(3) E rendeletben foglaltakat kell alkalmazni a nem állami szerv (Gyvt. 30. §) által nyújtott személyes gondoskodásra is.

(4) A Gyvt. 5. §-ában foglalt értelmező rendelkezések e rendelet vonatkozásában is irányadóak.

(5) E rendelet alkalmazásában ellátást nyújtó: a gyermek gondozását, nevelését, felügyeletét közvetlenül végző személy, illetve intézmény.

2. § (1) A személyes gondoskodás során a gyermeki és szülői jogok tiszteletben tartásával, azok érvényesülését biztosítva kell eljárni.

(2) A gyermeki jogok minél szélesebb körű érvényesülése érdekében a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők (a továbbiakban: szolgáltatók) gondoskodnak arról, hogy a gyermekek számára megismerhető legyen a gyermekjogi képviselő neve, telefonszáma, valamint fogadóóráinak helye és időpontja.

(3) A szolgáltatók a gyermekjogi képviselő részére biztosítják

a) annak odalátogatása során az intézmény területén belül a gyermekek számára könnyen hozzáférhető és négy szemközti beszélgetés lefolytatására alkalmas megfelelő helyiséget;

b) a helyszínen való tájékozódás és az iratokba való betekintés lehetőségét;

c) az érdek-képviselési fórum ülésének időpontjáról való tudomásszerzést.

(4) A gyermekjogi képviselő által írásban tett észrevételekre, megkeresésekre a szolgáltatók 15 napon belül kötelesek válaszolni, illetőleg megtett intézkedéseikről a gyermekjogi képviselőt értesíteni.

(5) A személyes gondoskodást nyújtó személy, illetve intézmény az önkéntesen vagy hatósági intézkedés alapján igénybe vett ellátás megkezdésekor gondoskodik a gyermeknek és szülőjének (törvényes képviselőjének), illetve a fiatal felnőttnek a Gyvt. 33. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatásáról. A gyermek szülője (törvényes képviselője), illetve a fiatal felnőtt írásban nyilatkozik a tájékoztatás megtörténtéről.

(6) Az ellátás megkezdésekor az ellátást nyújtó felhívja a gyermek törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatok szolgáltatására, továbbá a jogosultsági feltételekben, illetve a nyilvántartásban szereplő adatokban beállott változások bejelentésére.

2/A. § (1) A gyermekjóléti alapellátás - kivéve a gyermekek napközbeni ellátása - és a gyermekvédelmi szakellátás során a gyermekek élethelyzetének feltárására, sorsának megtervezésére és végigkísérésére a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ar.) alapján létrejövő „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlaprendszer (a továbbiakban: gyermekvédelmi nyilvántartás) szolgál.

(2) A gyermekvédelmi nyilvántartás célja, hogy biztosítsa a különböző gyermekvédelmi szolgáltatások, intézmények, valamint a hatóságok között a Gyvt. adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével a kölcsönös tájékoztatást és az együttműködést, továbbá megjelölje az elvégzendő gondozási-nevelési feladatokat, illetőleg lehetővé tegye a gyermek sorsának alakításában részt vevő intézmények és hatóságok tevékenységének ellenőrzését.

3. § (1) A gyermekjóléti szolgáltatás és az átmeneti gondozás formáinak szakmai létszám irányszámait, továbbá a bölcsődei ellátásnak, valamint a szakellátás formáinak szakmai létszámminimum követelményeit az 1. számú melléklet tartalmazza. A feladatellátás érdekében további munkakörök is létesíthetők.

(2) Magasabb vezetői, vezetői beosztást

a) a három vagy annál több szakmai munkát végző személyt foglalkoztató gyermekjóléti szolgálatnál,

b) a tizenkét férőhely feletti átmeneti ellátást nyújtó intézménynél,

c) a tíz vagy ennél több nevelőszülő munkáját irányító gyermekvédelmi szolgálatnál,

d) a tizenkét férőhely feletti gyermekotthonnál, illetve speciális gyermekotthonnál,

e) a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnál

betöltő személyek - a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - szociális szakvizsga letételére kötelezettek. Ezek a követelmények a bölcsődei igazgatóságoknál és bölcsődék egyesített intézményeinél csak a magasabb vezetőre vonatkoznak.

(3) A (2) bekezdésben felsorolt személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményekben magasabb vezetői, vezetői beosztást betöltő személy,

a) amennyiben a magasabb vezetői, vezetői megbízást 2004. január 1-jét megelőzően kapta 2005. december 31-ig,

b) amennyiben 2004. január 1-jével vagy azt követően kap, illetve kapott magasabb vezetői, vezetői megbízást, a megbízást követő két éven belül

köteles a szociális szakvizsgát letenni. E határidőt követően szociális szakvizsgával nem rendelkező személy magasabb vezetői, vezetői beosztásban nem foglalkoztatható.

(4) Mentesül a szakvizsga letételének kötelezettsége alól az, aki a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szakképesítéshez kapcsolódó szakterületen tudományos fokozatot vagy doktori cselekmény alapján doktori címet szerzett, továbbá akinek 2001. január 1-jét követően öt vagy öt évnél kevesebb időtartam van hátra a reá irányadó nyugdíjkorhatár betöltéséig.

(5) Az egyes munkakörökben foglalkoztatott személyek képesítési előírásait a 2. számú melléklet tartalmazza.

(6) A munkáltató a személyes gondoskodás körébe tartozó feladatokat ellátó személyek részére - a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 79. §-ának (1)-(2) bekezdésében foglaltak

szerint - munkaruhát biztosít.

(7) A munkáltató beszerzi az 1. számú mellékletben meghatározott munkakörben foglalkoztatni kívánt személy nyilatkozatát arról, hogy nem áll fenn vele szemben a Gyvt. 15. §-ának (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

(8) Többcélú intézményben vezetői megbízást az kaphat, illetve vezetői munkakörbe az nevezhető ki, aki bármely, az intézmény által biztosított szolgáltatás, illetve ellátás vezetőjére meghatározott, felsőfokú végzettség körébe tartozó képesítési előírásoknak megfelel.

4. § (1) A megyei, fővárosi gyámhivatal (a továbbiakban: megyei gyámhivatal), illetve az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) által kijelölt módszertani és továbbképzési feladatokat ellátó intézmény (a továbbiakban: módszertani intézmény) a Gyvt. 96. §-ának (9) bekezdésében foglaltak szerint segíti illetékességi területén a szolgáltatók munkáját. Tevékenysége során együttműködik a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézettel (a továbbiakban: Intézet).

(2) Módszertani intézményi feladatok ellátására az a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény jelölhető ki, amely

- a) külön jogszabályban meghatározott működési engedéllyel rendelkezik,
- b) legalább öt éve működik,
- c) vezetője legalább ötéves szakmai és kétéves vezetői gyakorlattal rendelkezik,
- d) a módszertani munkára vonatkozó szakmai programmal rendelkezik.

(3) A módszertani intézmény

- a) az Intézet irányításával részt vesz a minőségfejlesztési elvek kidolgozásában, és segítséget nyújt azok gyakorlati alkalmazásához;
- b) figyelemmel kíséri az alap- és szakellátásokat érintő tudományos kutatásokat, publikációkat, a modellértékű új kezdeményezéseket, továbbá elősegíti ezek mind szélesebb körű megismerését, gyakorlati alkalmazását;
- c) szervezi a gyermekjóléti, gyermekvédelmi területen dolgozók tapasztalatcseréjét és továbbképzését;
- d) elemzi és értékeli a szolgáltatók működését, valamint javaslatot tesz a hiányzó ellátások megszervezésére, a működés lehetőség szerinti javítására;
- e) információkat gyűjt az illetékességi területén az ellátórendszer sajátosságairól, problémáiról;
- f) szaktanácsadás keretében szakmai módszertani segítséget nyújt a gyermekjóléti, gyermekvédelmi területen dolgozók szakmai problémáinak megoldásához;
- g) részt vesz az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium), valamint az Intézet által szervezett szakmai programok lebonyolításában, megszervezésében, valamint az e szervektől származó anyagoknak, információknak a szolgáltatókhoz való eljuttatásában,
- h) szervezi a főiskolai és egyetemi hallgatók terepgyakorlatát.

(4) A módszertani intézmény a megyei gyámhivatal, valamint a fenntartója felkérésére térítésmentesen, más fenntartó vagy a működést engedélyező jegyző felkérésére eseti megbízás alapján, térítés ellenében részt vesz a szolgáltató ellenőrzésében.

(5) A módszertani intézmény a módszertani feladatok ellátásába, egyes új módszerek modellkísérletének elvégzésébe állandó vagy eseti jelleggel más szolgáltatót is bevonhat. Az állandó jellegű munkakapcsolathoz a módszertani intézmény fenntartójának hozzájárulása szükséges.

(6) A módszertani intézmény éves munkatervet, valamint módszertani feladatai ellátásáról szakmai beszámolót készít, melyet minden év február 15-éig megküld a fenntartónak, a Minisztériumnak, az Intézetnek és a megyei gyámhivatalnak.

II. Fejezet

A GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK

1. Cím

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

5. § (1) Az alapellátásnak a gyermek szükségleteit figyelembe véve kell szolgálnia a Gyvt. 38. § (1) bekezdésében meghatározott célokat.

(2) A települési önkormányzatnak az igénybe vehető alapellátásokról tájékoztatnia kell a városi gyámhivatalt, valamint a lakosságot a helyben szokásos módon.

(3) Az alapellátást a jogosult lakóhelyéhez vagy tartózkodási helyéhez legközelebb eső szolgáltatást nyújtó személynél vagy intézménynél kell biztosítani, kivéve, ha ez nem áll a gyermek érdekében.

2. Cím

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

6. § (1) A Gyvt. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az - szükség esetén - kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi gyermekre.

(2) A gyermekjóléti szolgáltatást ellátások teljesítésével (gondozással), ellátások közvetítésével (szolgáltatás) vagy szervező tevékenységgel (szervezés) kell biztosítani.

(3) A gyermekkel és családjával végzett szociális munkát (a továbbiakban: családgondozás) a gyermekjóléti szolgálat alkalmazottja vagy a gyermekjóléti szolgálattal megbízási jogviszonyban álló, a képesítési feltételeknek megfelelő személy látja el.

(4) A gyermekjóléti szolgálat szolgáltatás közvetítésével segíti elő a gyermek vagy családtagja hozzájutását valamely - nem a szolgálat által nyújtott - szolgáltatáshoz.

(5) A gyermekjóléti szolgálat szervezési feladatai körében gondoskodik a szabadidős programoknak, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személyek és intézmények együttműködésének, valamint a helyettes szülői hálózatnak a szervezéséről, működtetéséről, vagy az önálló helyettes szülők foglalkoztatásáról.

(6) A gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatain túl a gyermekjóléti szolgálat speciális szolgáltatásokat is nyújthat. Így különösen elláthatja a gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásainak, valamint az ifjúsági lelkisegély-telefonvonalnak a működtetését.

Gyermekjóléti központ

7. § A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatain túl speciális szolgáltatásokat, így utcai és lakótelepi szociális munkát, kapcsolattartási ügyeletet, kórházi szociális munkát és készenléti

szolgálatot biztosít.

7/A. § (1) Az utcai és lakótelepi szociális munka célja

a) a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése,

b) a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

(2) A gyermekjóléti központ az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban vagy a saját szolgálatában szervezi a gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabad idejük hasznos eltöltését segítő programokat. A gyermekjóléti központ a programokba lehetőség szerint a gyermek családját is bevonja.

7/B. § (1) A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett

a) konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy

b) az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása, vagy

c) önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyi szolgáltatás nyújtása.

(2) A kapcsolattartási ügyelet feladatát ellátó intézmény a nevelőszülői hálózat működtetőjével kötött külön megállapodás alapján a szolgáltatást a nevelőszülőnél elhelyezett gyermek és a kapcsolattartásra jogosult vér szerinti szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy között is biztosíthatja.

(3) A felek - hatósági eljárást mellőző - kezdeményezése esetén gyermekvédelmi közvetítést az a személy végezhet, akit a szociális továbbképzések rendszerében minősített konfliktuskezelő vagy mediációs programon kiképeztek, illetve az ilyen program tréneré. Kiképzettnek kell tekinteni azt a személyt is, akiről a programot minősítő személy, illetve szervezet igazolja, hogy olyan programon szerzett tanúsítványt, amelyet később, de még e rendelet hatálybalépése előtt minősítettek.

7/C. § (1) A kórházi szociális munka célja

a) a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a szociális válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése;

b) a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. §-ának (2) bekezdése szerint szükséges intézkedések megtétele.

(2) A gyermekjóléti központ szerződést köt az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítik a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját.

(3) A gyermekjóléti központ az illetékessége alá nem tartozó gyermeket, a gyermek további ellátása biztosításának érdekében az illetékes gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz irányítja.

7/D. § (1) A készenléti szolgálat célja a gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

(2) A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával kell megszervezni úgy, hogy a készenlétkben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatai

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése

8. § (1) A gyermeket, illetve szülőjét tájékoztatni kell mindazokról a jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének elősegítésével.

(2) A jogokról, támogatásokról és ellátásokról történő tájékoztatást úgy kell szervezni, hogy arról a gyermek - fejlettségétől függően - önállóan, törvényes képviselője nélkül is tudomást szerezhessen.

9. § A gyermekjóléti szolgálat a támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás érdekében

a) segítséget nyújt a gyermek vagy szülője (törvényes képviselője) kérelmének előterjesztéséhez,

b) szükség esetén kezdeményezi a támogatás megállapítását, az ellátás igénybevételét a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál, szolgáltatónál,

c) a gyermeket, illetve a szülőt (törvényes képviselőt) felkészíti a támogatás célszerű felhasználására.

10. § Amennyiben a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés tanácsadást nem a gyermekjóléti szolgálat végzi, a szolgálat a gyermeket, illetve szülőjét (törvényes képviselőjét)

a) felhívja a tanácsadás igénybevételének lehetőségére,

b) tájékoztatja a tanácsadás céljáról és feltételeiről,

c) segíti a tanácsadást nyújtó felkeresésében.

11. § (1) A gyermekjóléti szolgálat a szociális válsághelyzetben levő várandós anyát

a) tájékoztatja az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,

b) segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,

c) személyes segítő kapcsolat keretében közreműködik problémái rendezésében.

(2) A gyermekjóléti szolgálat a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló várandós anyát tájékoztatja az örökbeadás lehetőségéről, az örökbefogadást közvetítő civil szervezetekről, valamint arról, hogy melyik gyámhivatal, területi gyermekvédelmi szakszolgálat ad részletes tájékoztatást az örökbefogadási eljárásról.

(3) A gyermekjóléti szolgálat és az illetékes védőnő haladéktalanul tájékoztatják egymást, ha a várandós anya szociális válsághelyzetben van.

11/A. § (1) A gyermekjóléti szolgálat segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban.

(2) A gyermekjóléti szolgálat családgondozója segítséget nyújt a családnak az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott tevékenysége során a családgondozó együttműködik az átmeneti gondozást nyújtó szolgáltatóval.

12. § (1) A gyermek számára olyan szabadidős programokat kell szervezni, amelyek

a) a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve

b) megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna.

(2) A gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi, hogy a közoktatási intézmények, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézmények, valamint a társadalmi szervezetek szervezzenek az (1) bekezdés szerinti célokat szolgáló programokat.

(3) A gyermek részvételének elősegítése céljából a gyermekjóléti szolgálat nyilvántartást vezet a településen rendelkezésre álló, szabadidős programokat nyújtó szervezetekről, és felkéri őket, hogy nyújtsanak tájékoztatást programjaikról, amelyekről értesíti a gyermekeket, a szülőket (törvényes képviselőket), valamint az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősöket.

13. § A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés során a gyermekjóléti szolgálat

a) segítséget nyújt a gyermeknek, illetve a szülőnek ügyeik hatékony intézéséhez,

b) tájékoztatja a gyermeket, illetve a szülőt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,

c) a gyámhatóság felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

14. § (1) A települési önkormányzat a településen élő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését a gyermekjóléti szolgáltatás útján szervezi.

(2) A gyermekjóléti szolgáltatás olyan észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ennek keretében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek

a) életkörülményeit és szociális helyzetét,

b) gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét,

c) gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

(3) A gyermekjóléti szolgálat

a) kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben,

b) felhívja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott személyeket és szerveket (a továbbiakban: a jelzőrendszer tagjai) jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére,

c) nyilvántartja, és a külön jogszabályban meghatározott módon felhasználja az általa kezelt adatokat.

(4) A gyermekjóléti szolgálat az észlelő- és jelzőrendszer részét képező, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó - így különösen a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott - személyek és

intézmények bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A gyermekjóléti szolgálat az intézkedéséről tájékoztatja a jelzést tevőt.

(5) A gyermekjóléti szolgálat fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

15. § (1) A gyermekjóléti szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a települési, településrész lakosságát, továbbá a 14. § (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott személyeket és intézményeket.

(2) A 14. § (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása érdekében a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélést tart. Az esetmegbeszéléseken elhangzottakról feljegyzést kell készíteni.

(3) Az esetmegbeszélés történhet

a) lehetőség szerint a családot és a családdal foglalkozó szakembereket is bevonva, esetkonferencia, egy adott család ügyében tartott megbeszélés,

b) a gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés

keretében.

(4) Az esetmegbeszélés állandó meghívottja az illetékes védőnő, bölcsőde, óvoda munkatársa, iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a családsegítő szolgálat, illetve a nevelési tanácsadó munkatársa.

(5) Az esetmegbeszélésre a fiatakorúak pártfogó felügyelőjét meg kell hívni, ha olyan család ügyét tárgyalják, melynek bármely tagja fiatakorúak pártfogó felügyelete alatt áll.

(6) A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit szükség szerint kell meghívni, így különösen akkor, ha részvételük az egyes gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához, illetve a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

(7) A gyermekjóléti szolgálat minden év március 31-ig tanácskozást szervez, amelyen

a) a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves működését,

b) áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására.

(8) A (7) bekezdés szerinti tanácskozásra meg kell hívni

a) a települési önkormányzat polgármesterét, illetve a képviselő-testület tagját (tagjait), vagy a jegyzőt,

b) a gyermekjóléti alapellátást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,

c) a településen gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,

d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,

- e) a gyámhatóság munkatársait,
- f) a településen működő gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltató képviselőjét,
- g) a fiatalok pártfogó felügyelőjét,
- h) a megyei gyámhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése

16. § (1) A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója személyes segítő kapcsolat keretében

- a) támogatja a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége kedvező irányú fejlődésében,
- b) segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, illetve
- c) kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

(2) Az (1) bekezdés szerinti családgondozást tervezett módon, határidő megállapításával kell teljesíteni.

(3) A családgondozó a gondozás megkezdésekor rögzíti a gyermek és szülője (törvényes képviselője) személyi adatait, továbbá helyzetértékelést készít.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak biztosítására a családgondozó - a gyermek és a szülő (törvényes képviselő) közreműködésével -, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve gondozási tervet készít. A gondozási tervet ismertetni kell a gyermekkel és a szülővel (törvényes képviselővel).

(5) A családgondozó - a gyermek és a szülő (törvényes képviselő) közreműködésével - szükség szerint, de legalább hat hónaponként értékeli a gondozás eredményességét, és a megállapításokat a helyzetértékelésben rögzíti.

17. § (1) A gyermekjóléti szolgálat, a családi konfliktusok megoldását az érintett családtagok közötti közvetítéssel, illetve más konfliktuskezelő, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő, vagy javaslatot tesz ilyen szolgáltatás igénybevételére.

(2) A gyermekjóléti szolgálat elősegíti, hogy a szülők - akik a házasság felbontása vagy a gyermek elhelyezése, illetve a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás rendezése céljából indított eljárás résztvevői - értesüljenek a konfliktuskezelő szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről.

18. § (1) Ha a gyermek veszélyeztetettségét a gyermek, illetve szülőjének vagy más hozzátartozójának egészségi állapota vagy fogyatékossága okozza, a gyermekjóléti szolgálat egészségügyi vagy gyógypedagógiai ellátás biztosítását kezdeményezi.

(2) Ha a veszélyeztetettség valamely más gyermekjóléti, szociális, egészségügyi vagy egyéb ellátás biztosításával előreláthatólag megszüntethető, illetőleg mérsékelhető, a szolgálat kezdeményezi az ellátás biztosítását.

(3) Ha a gyermekjóléti szolgálat valamely ellátás biztosítását kezdeményezi, előzőleg kísérletet kell tennie arra, hogy megnyerje a gyermek, illetve szülője (törvényes képviselője) együttműködését, kivéve, ha elháríthatatlan akadály vagy sürgős szükség áll fenn.

(4) A gyermekjóléti szolgálat az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e az önként igénybe vehető alapellátásokkal, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van-e szükség.

Javaslattétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására

19. § (1) A gyermekjóléti szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések közül javaslatot tehet

- a) a jegyzőnek a gyermek védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- b) a városi gyámhivatalnak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére.

(2) Az (1) bekezdés szerinti javaslatban a gyermekjóléti szolgálat a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapján ismerteti a gyermek helyzetét, különösen

- a) a veszélyeztető körülményeket, azoknak a gyermekre gyakorolt hatását,
- b) a szülő vagy a gyermeket nevelő más személy nevelési tevékenységét,
- c) a gyermeket nevelő család élethelyzetére vonatkozó adatokat,
- d) a javaslattétel elkészítéséig biztosított alapellátásokat, valamint az ügy szempontjából fontos más ellátásokat,
- e) a gyermeknek és a szülőnek (törvényes képviselőnek) a javaslattétel elkészítéséig tanúsított együttműködési készségét, illetve annak hiányát.

(3) A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a szolgálat csak a veszély tényét és jellegét nevezi meg, és a többi adat feltárásának mellőzésével tesz javaslatot a hatóság intézkedésére. A hiányzó adatokat a hatóság felhívásától függően szerzi be.

A védelembe vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok

20. § (1) Ha a jegyző a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 85. §-a alapján - a védelembe vétel mellőzésével - felhívta a gyermekjóléti szolgálatot az alapellátás keretében történő segítségadásra, a gyermekjóléti szolgálat felveszi a kapcsolatot a gyermekkel, illetve családjával, és szükség szerint biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást.

(2) A gyermekjóléti szolgálat - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére, ha a szolgálat előzetesen megkísérelte a veszélyeztetett gyermeknek az alapellátás keretében történő segítségét, de az a gyermek vagy a szülő (törvényes képviselő) megfelelő együttműködésének hiánya miatt nem vezetett eredményre.

(3) A gyermekjóléti szolgálat a védelembe vételre vonatkozó javaslatában közli a gyermeket korábban gondozó családgondozó adatait, illetve szükség esetén javaslatot tesz a jegyzőnek másik családgondozó kirendelésére.

21. § (1) A védelembe vétel során a gyermekjóléti szolgálat vezetője, illetve a kirendelt családgondozó a jegyző határozata alapján biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást.

(2) A családgondozó a gondozási-nevelési tervet a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve, a Gyvt. 68. §-ának (4) bekezdésében meghatározott határidőre a szülő, a gyermek, az érintett

személyek és - szükség esetén - szakemberek bevonásával készíti el. A terv elkészítésénél figyelembe kell venni az alapellátás során követett gondozási tervet és az alapellátás tapasztalatait.

(3) A gondozási-nevelési terv tartalmazza

a) a veszélyeztető körülmények megjelölését,

b) a védelembe vétel megszüntetéséhez szükséges változásokat, valamint ennek elérése érdekében a családgondozó, a szülő, továbbá a gyermek feladatait, határidők megállapításával,

c) a család részére szükséges ellátásokat,

d) a szükségesnek tartott hatósági, illetve bírósági eljárások kezdeményezésének megjelölését,

e) a segítséget nyújtó intézmények, illetve személyek megjelölését, feladataik meghatározásával együtt,

f) a szakmailag szükségesnek tartott egyéb rendelkezéseket.

22. § (1) A védelembe vétel során a kirendelt családgondozó feladata

a) a gyermek gondozásának, ellátása szervezésének és a szülői nevelés támogatásának folyamatos biztosítása, valamint

b) a jegyző tájékoztatása - felülvizsgálat keretében, illetve szükség szerint - a gyermek veszélyeztettségére vonatkozó körülményekről.

(2) A védelembe vétel keretében folytatott családgondozásra a 16. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) A családgondozó a szülővel és a gyermekkel fenntartott segítő kapcsolata során elősegíti, hogy

a) a szülő, illetve a gyermek fogadják el a gondozási-nevelési terv céljait, és működjenek együtt a tervben meghatározottak teljesítése érdekében,

b) a szülő, illetve a gyermek nyilatkozattal vállalják az a) pont alatti együttműködést,

c) a szülő váljon alkalmassá, illetve legyen hajlandó a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítására és a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítására,

d) az a)-c) pontban foglaltak alapján sor kerülhessen a védelembe vétel megszüntetésére.

(4) Amennyiben a gondozási-nevelési terv megvalósítása a szülő, illetve a gyermek megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, a családgondozó

a) írásban jelzi ezt a jegyzőnek,

b) felhívja a szülő, illetve a gyermek figyelmét arra, hogy a védelembe vétel sikertelensége esetén a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására kerülhet sor,

c) javaslatot tesz - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - a jegyzőnek, illetve a gyámhivatalnak a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására.

(5) A családgondozó a védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a jegyzőt a védelembe vétel körében végzett családgondozói tevékenységéről, és megindokolt javaslatot tesz

- a) a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére,
- b) a jegyző vagy a gyámhivatal által teendő intézkedésekre.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása

23. § (1) A gyermekjóléti szolgálat a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján teljesíti.

(2) A gyermekjóléti szolgálat családgondozója együttműködik a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban: szakszolgálat) vagy a nevelőszülői hálózatot működtető, illetve a gyermekotthon családgondozójával. Az együttműködés keretében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója elsősorban a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

(3) A nevelésbe vételt követően a gyermekjóléti szolgálat családgondozója a gyermeket gondozási helyén az elhelyezését követő két hónapon belül felkeresi, és tájékozódik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről. A nevelésbe vétel időtartama alatt a családgondozó folyamatosan kapcsolatot tart a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat családgondozójával.

(4) A gyermekjóléti szolgálat családgondozója a családgondozást különösen a következő szolgáltatásokkal teljesíti:

a) személyes segítő kapcsolat keretében a szülő és a gyermek kapcsolatának helyreállítása, továbbá folyamatos kapcsolattartásuk segítése,

b) a szülők nevelési, gondozási, háztartásszervezési ismeretei gyarapításának támogatása,

c) közreműködés a család lakáskörülményeinek rendezésében, a lakás felszerelésének és berendezésének elfogadhatóvá tételében,

d) a szülők szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásának, ügyeik intézésének támogatása,

e) társadalmi szervezetek és önkéntes segítők közreműködésének kezdeményezése.

(5) A gyermekjóléti szolgálat családgondozója javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülők körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokolttá teszi.

(6) A gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálata során a gyermekjóléti szolgálat tájékoztatja a gyámhivatalt

a) a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról,

b) a szülő életkörülményeinek alakulásáról.

24. § (1) A gyermekjóléti szolgálat családgondozója a családjába visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el.

(2) Az utógondozás célja a gyermek családjába történő visszailleszkedésének, lakókörnyezetébe történő beilleszkedésének, tanulmányai folytatásának vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely-felkutatás segítése.

(3) Az utógondozás során a gyermekjóléti szolgálat családgondozója együttműködik a gyermekotthon, a

nevelőszülői hálózatot működtető, illetve a szakszolgálat utógondozójával.

(4) A gyermek visszahelyezését segítő családgondozásra, valamint az utógondozásra egyébként a 16. § szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A helyettes szülői hálózat szervezése

25. § (1) A gyermekjóléti szolgálat közreműködik a településen a gyermek átmeneti gondozását saját háztartásukban helyettes szülőként vállaló személyek, családok felkutatásában, továbbá tájékoztatást ad számukra az átmeneti gondozás keretében ellátandó feladatokról, illetve a helyettes szülői jogviszonyról. A gyermekjóléti szolgálat nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

(2) A gyermekjóléti szolgálat szervezi és működteti a helyettes szülői hálózatot, vagy önálló helyettes szülőt foglalkoztat. Helyettes szülői tanácsadó alkalmazásával folyamatosan segíti a helyettes szülőt feladatai ellátásában, illetve ellenőrzi tevékenységét.

(3) A gyermekjóléti szolgálatnak abban az esetben is gondoskodnia kell a (2) bekezdés szerinti helyettes szülő szakmai segítségéről, illetve ellenőrzéséről, ha a helyettes szülői hálózat létszáma helyettes szülői tanácsadó alkalmazását nem indokolja.

(4) A helyettes szülői tanácsadó feladataira a 100. § (2) bekezdésében foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell.

(5) A helyettes szülői tanácsadó jelzi a gyermekjóléti szolgálat vezetőjének, ha a helyettes szülő a gyermek teljes körű ellátását nem biztosítja megfelelően.

Az örökbefogadással kapcsolatos feladatok

26. § (1) Az átmeneti nevelésbe vett gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánítására irányuló eljárás során a gyermekjóléti szolgálat a gyámhivatal megkeresésére

a) környezettanulmányt készít a gyermek szüleinél,

b) véleményt ad arról, hogy az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás a gyermek érdekét szolgálja-e.

(2) A gyermekjóléti szolgálat környezettanulmányt készít az örökbefogadni szándékozó személy családi és lakáskörülményeiről

a) az örökbefogadás előtti eljárásban a szakszolgálat,

b) az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása előtt a gyámhivatal

megkeresésére.

(3) A gyermekjóléti szolgálat a gyámhivatal megkeresésére figyelemmel kíséri az örökbefogadni szándékozó személyhez gondozásra kihelyezett gyermek ellátását, a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermeknek a családba történő beilleszkedését, és a gyámhivatal által kitűzött határidőre megküldi az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

27. § (1) A gyermekjóléti szolgáltatás megszervezhető különösen

a) önálló gyermekjóléti szolgálat vagy központ működtetésével,

b) közös igazgatású, többcélú intézményben önálló szakmai és szervezeti egységként működtetett gyermekjóléti szolgálat vagy központ működtetésével,

c) önálló családgondozó alkalmazásával.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szolgáltatási formák mindegyike társulás keretében is megszervezhető.

(3) Ha az (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott szolgálat több telephellyel működik,

a) ki kell jelölni az egyes szolgálatok működési területét, és arról a lakosságot tájékoztatni kell,

b) meg kell határozni az egyes intézmények közötti feladatmegosztás és együttműködés szabályait.

(4) Az a települési önkormányzat is szervezhet gyermekjóléti központot vagy speciális feladatokat részben ellátó gyermekjóléti szolgálatot, melynek területén 40 000-nél kevesebb állandó lakos él.

Az önálló gyermekjóléti szolgálat vagy központ

28. § (1) Az önálló gyermekjóléti szolgálat vagy központ olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként gyermekjóléti szolgáltatást nyújt.

(2) Az önálló gyermekjóléti szolgálat vagy központ vezetőjének feladata különösen

a) az esetek elosztása a családgondozók között,

b) a családgondozók számára legalább havonta kétszer szakmai megbeszélések szervezése, melynek célja az esetmunka hatékonyságának elősegítése,

c) a családgondozók rendszeres továbbképzésének és szakmai tapasztalatcseréjének megszervezése.

29. § (1) A gyermekjóléti szolgálat vagy központ családgondozója számára a munkavégzéshez biztosítani kell

a) olyan önálló infrastruktúrával ellátott, akár több családgondozó elhelyezésére is alkalmas irodát, amely megfelel a személyes segítő munka követelményeinek,

b) a heti munkaidőkeretnek legalább a felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a személyes segítő munka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez,

c) a rendszeres szakmai továbbképzést,

d) a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszköz használatát,

e) a személyes biztonságát szolgáló eszközöket, különösen a külterületen dolgozó családgondozó esetében,

f) lehetőség szerint szupervíziót, melynek célja a családgondozó mentálhigiénéjének karbantartása, a kiégés megelőzése.

(2) A családgondozó a feladata ellátása során a gyermekkel vagy családjával kapcsolatos adatokat a külön jogszabályban meghatározottak szerint kezeli.

A más intézmény keretében működő gyermekjóléti szolgálat vagy központ

30. § (1) Ha a gyermekjóléti szolgálat vagy központ feladatait más intézmény (pl. családsegítő szolgálat)

keretében látja el, az önálló gyermekjóléti szolgálatra vagy központra vonatkozó szabályokat a (2)-(3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az intézmény alapító okirata tartalmazza a gyermekjóléti szolgálat vagy központ feladatainak ellátását is.

(3) Az intézményben biztosítani kell a gyermekjóléti szolgálat vagy központ önálló szakmai egységként történő működtetését. Önálló szakmai egységet legalább három főállásban foglalkoztatott szakember alkot, akik közül egy elláthatja a szakmai egység vezetését is.

(4) Ha a gyermekjóléti szolgálat vagy központ családsegítő szolgálat keretében működik a lakosságot megfelelően tájékoztatni kell arról, hogy az intézmény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.) meghatározott családsegítés feladatán túl a gyermekjóléti szolgálat feladatait is ellátja.

A társulás keretében működő gyermekjóléti szolgálat

31. § (1) Ha a települési önkormányzat társulás keretében vagy ellátási szerződés kötése útján gondoskodik a gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátásáról, a települési önkormányzat tájékoztatja a lakosságot gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakemberekről az adott településen való elérhetőségéről, a szolgáltatás helyéről, idejéről és gyakoriságáról.

(2) Az (1) bekezdés szerint biztosított gyermekjóléti szolgálat családgondozójára a 29. §-ban foglaltak az irányadók.

Az önálló családgondozó

32. § (1) Ha az önkormányzat önálló családgondozó foglalkoztatásával biztosítja a gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátását, a 2. számú mellékletben meghatározott képesítésű személyt kell családgondozó munkakörben alkalmaznia.

(2) Az önálló családgondozó számára különálló irodai helyiséget kell biztosítani, egyebekben rá nézve - a (3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel - az önálló gyermekjóléti szolgálat családgondozójára vonatkozó rendelkezések az irányadók (29. §).

(3) Az önkormányzat gondoskodik arról, hogy az önálló családgondozó számára szakintézmény - különösen önálló gyermekjóléti szolgálat vagy gyermekjóléti szolgálatként is működő családsegítő szolgálat - biztosítsa

- a) szükség szerinti szakmai és módszertani konzultációt,
- b) a rendszeres esetmegbeszélést több szakember közreműködésével,
- c) a rendszeres szakmai továbbképzést,
- d) a családgondozó szakszerű helyettesítését.

A gyermekjóléti szolgálat ellenőrzése

33. § (1) A gyermekjóléti szolgálat szakmai ellenőrzése a Gyvt. 118. §-ának (3) bekezdése szerint történik.

(2) A módszertani feladatot is ellátó gyermekjóléti szolgálat a megyei gyámhivatal, a fenntartó, illetve a működést engedélyező jegyző felkérésre szakvéleményt ad arról, hogy az ellenőrzött gyermekjóléti szolgálat működése megfelel-e a jogszabályban előírt szakmai követelményeknek.

3. Cím

A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA

34. § A családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését napközbeni ellátás keretében kell biztosítani.

Bölcsőde

35. § (1) A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára.

(2) A bölcsőde feladata a három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

(3) A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli fogyatékos gyermek korai fejlesztését, gondozását, fejlesztő felkészítését, amennyiben ennek tárgyi és személyi feltételeivel rendelkezik.

(4) A bölcsőde szervezetileg működhet

a) önálló bölcsődeként,

b) Bölcsődei Igazgatóság, illetve Egyesített Bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,

c) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

(5) A bölcsőde a feladat jellegétől függően

a) napos bölcsőde,

b) hetes (5 napos) bölcsőde

lehet.

(6) Ha a bölcsőde más intézménnyel összevontan működik, biztosítani kell a bölcsőde önálló szakmai egységként történő működtetését.

36. § (1) Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti.

(2) Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

(3) A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

a) a körzeti védőnő,

b) a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,

c) a szociális, illetve családgondozó,

d) a gyermekjóléti szolgálat,

e) a gyámhatóság

is kezdeményezheti.

(4) A bölcsődébe történő felvételt fogyatékos gyermek esetén a (3) bekezdésben foglaltakon túl a gyermek rehabilitációját segítő szakember és a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 30. §-ának (3) bekezdésében, valamint 34. §-ának a) pontjában szabályozott szerv (a továbbiakban: szakértői bizottság) is kezdeményezheti, ha a bölcsődében a gyermek korai fejlesztése megszervezhető.

37. § (1) A napos bölcsőde a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermek ellátását. Alapfeladatként nyújtott ellátás esetén egy gyermek napi gondozási ideje a tizenkét órát nem haladhatja meg.

(2) A hetes bölcsőde naptári hetenként legalább százhusz óra időtartamban bentlakásos formában folyamatos ellátást biztosít.

38. § (1) Hetes bölcsődébe azt a gyermeket lehet felvenni, akinek egészsége, testi vagy szellemi fejlődése a család szociális helyzete, illetve otthoni körülményei miatt otthonában hétközben nem biztosítható.

(2) Ha a gyermek hetes bölcsődei elhelyezésére okot adó körülmények megváltoztak, a hetes bölcsődei ellátást meg kell szüntetni.

39. § (1) A szülőnek (törvényes képviselőnek) a gyermek bölcsődei jelentkezéséhez csatolnia kell a házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

(2) Nem gondozható bölcsődében a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolása szerint ez az állapota fennáll.

40. § (1) A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

a) a gondozás-nevelés feltételeit, így különösen

aa) a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

ab) megfelelő textíliát és bútort,

ac) a játéktevékenység feltételeit,

ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit,

ae) a fogyatékos gyermek egyéni fejlesztésének feltételeit,

b) az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

(2) Egy bölcsődei csoportban - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - legfeljebb 10 gyermek gondozható.

(3) A fogyatékos gyermeket is ellátó csoportban legfeljebb 8, a kizárólag fogyatékos gyermeket ellátó csoportban legfeljebb 6 gyermek gondozható.

(4) A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételeit, valamint a szakmai munka részletes szempontjait az Intézet által kiadott módszertani levél tartalmazza.

41. § (1) A fogyatékos gyermek rehabilitációs céllal a korai fejlesztés feltételeivel rendelkező bölcsődébe

abban az esetben vehető fel és gondozható, ha

- a) a Kt. szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében erre javaslatot tesz, és
- b) a bölcsődei gondozás során nem veszélyezteti sem maga, sem társai testi épségét.

(2) A fogyatékos gyermek a bölcsődei korai fejlesztésben, gondozásban vagy fejlesztő felkészítésben legfeljebb a hatodik életévének betöltését követő augusztus 31-éig vehet részt. A gyermek képességeiről ötödik életévének betöltésekor a szakértői bizottságnak szakvéleményben kell ismételt nyilatkoznia.

(3) Fogyatékos gyermeket bölcsődébe próbaidővel lehet felvenni, melynek legrövidebb időtartama egy hónap.

(4) A próbaidő letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (orvos, gyógypedagógus, gondozónő) együttes véleménye figyelembevételével kell dönteni a gyermek további gondozásáról. Elutasítás esetén a gyermeket további korai fejlesztése érdekében a 36. § (4) bekezdése szerinti szakértői bizottsághoz kell irányítani.

42. § (1) A fogyatékos gyermek bölcsődei elhelyezése történhet

- a) egészséges gyermekekkel közös csoportban,
- b) speciális bölcsődei csoportban.

(2) A speciális csoportban elhelyezett gyermekek állapotától függően kell meghatározni az egy gondozó által ellátható gyermeklétszámot, ez azonban gondozónként három gyermeknél több nem lehet.

43. § (1) A bölcsődei ellátás megszűnik

- a) a bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, illetve
- b) ha a 36. § (2) bekezdése, illetve a 41. § (2) bekezdése szerinti életkort elérte.

(2) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

(3) A bölcsőde orvosa a (2) bekezdés szerinti szakvélemény kialakítása előtt más szakember (gyógypedagógus, pszichológus, gondozónő stb.) véleményét is kikéri.

44. § (1) Ha a bölcsőde alapfeladatát nem veszélyezteti, a bölcsőde térítési díj ellenében külön szolgáltatásként

- a) játszócsoportot,
- b) időszakos gyermekfelügyeletet,
- c) gyermekhotelt,
- d) egyéb, gyermeknevelést segítő szolgáltatást (pl. gyermeknevelési tanácsadást, játék-, eszközkölcsonzést)

működtethet, illetve otthoni gyermekgondozást biztosíthat. A bölcsőde által biztosított külön szolgáltatásokat a gyermek 6. életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(2) A játszócsoportban szakképzett gondozónő segítségével gyermekfelügyelet vagy a gyermek és a szülő

(gondozó) együttes játéklehetősége biztosítható.

(3) Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható az e célra létrehozott játszócsoportban vagy a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein.

(4) A gyermekhotel olyan gyermek részére nyújt 24 órás folyamatos ellátást, akiről szülője (gondozója) elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. Az ellátás hétvégén és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban egy alkalommal a tizenöt napot nem haladhatja meg.

45. § (1) A bölcsődék szakmai ellenőrzése a Gyvt. 118. §-ának (3) bekezdése szerint történik.

(2) A bölcsődék egészségügyi tevékenysége feletti szakfelügyeletet az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat területileg illetékes megyei (fővárosi) intézetének tisztifőorvosa (a továbbiakban: tisztifőorvos) gyakorolja. A tisztifőorvos feladata ellátása érdekében közreműködésre felkérheti a regionális módszertani bölcsődét vagy az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékben szereplő szakértőt.

(3) A módszertani bölcsőde felkérésre szakvéleményt ad az ellenőrzést végző, illetve a felügyeletet gyakorló szervnek, valamint a fenntartónak, hogy a bölcsőde tárgyi és személyi feltételei, szakmai programja és működése megfelel-e a jogszabályokban előírt szakmai követelményeknek.

Családi napközi

46. § Az alapellátás keretében gyermekek napközbeni ellátására családi napközi működtethető az ellátást nyújtó saját otthonában vagy más, e célra kialakított helyiségben.

47. § (1) Családi napköziben ellátást csak olyan nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy biztosíthat,

a) aki személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas gyermek felügyeletére, gondozására, nevelésére, és

b) akivel szemben nem áll fenn a Gyvt. 15. §-ának (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok, valamint

c) aki érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal rendelkezik,

d) aki a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett.

(2) A családi napközit működtető akkor kezdheti meg a tevékenységét, ha érvényes működési engedéllyel rendelkezik.

(3) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti tanfolyamot eredményesen elvégző személy megszerzi a családi napközi ellátás biztosításához szükséges és elégséges képesítést.

(4) A működtető döntése alapján a családi napköziben a rendelet 2. számú mellékletének II. Része I. Alapellátások 3. Családi napközi pontja alatt meghatározott munkakörök létesíthetők. A munkakört betöltő személynek eredményesen el kell végeznie az (1) bekezdés d) pontja szerinti tanfolyamot, és rendelkeznie kell a mellékletben előírt képesítéssel.

(5) A családi napközit működtető személynek igazolnia kell, hogy betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel az (1) bekezdésben megjelölt alkalmassági feltételeknek.

(6) Amennyiben a családi napközit működtető a saját otthonában nyújtja az ellátást, háziorvosi igazolással kell tanúsítania, hogy a vele közös háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az

ellátandó gyermeket.

48. § (1) A családi napközi feladatainak ellátására csak száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető épület vagy lakás alkalmas, függetlenül attól, hogy önállóan vagy olyan épületben működik-e, amelyet más célra is hasznosítanak.

(2) A családi napköziben a gondozás-nevelés részletes szakmai szempontjait úgy kell meghatározni, illetve az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy az megfeleljen az Intézet módszertani levelében foglaltaknak.

49. § (1) Családi napközibe húszhetestől tizennégy éves korig vehető fel gyermek.

(2) A családi napköziben a saját, napközbeni ellátást másutt igénybe nem vevő, tizennégy évesnél fiatalabb gyermeket is figyelembe véve legfeljebb öt gyermek gondozható.

(3) Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma 4 fő, amennyiben valamennyi gyermek fogyatékos, úgy 3 fő.

(4) A családi napköziben a (2)-(3) bekezdésben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó még egy gyermek gondozása engedélyezhető, ha az ellátást végzőnek a kisegítő feladatokra állandó segítsége van. A kisegítőnek akkor kell elvégeznie a 47. § (1) bekezdés d) pontja szerinti tanfolyamot, ha a szolgáltatást nyújtó helyettesítését is ellátja.

50. § Ha a családi napköziben 3 évesnél fiatalabb és 3-14 éves kor közötti gyermekeket is elhelyeznek, az 1 éves kor alattiak részére elkülönített játszó- és öltözőhelyet kell kialakítani.

Házi gyermekfelügyelet

51. § (1) Az alapellátás keretében gyermekek napközbeni ellátásaként házi gyermekfelügyelet biztosítható a 20 hetes kortól az általános iskolai tanulmányokat folytató, tanköteles korú gyermek ellátásában akadályozott szülő kérelmére

a) a fogyatékosága vagy súlyos betegsége miatt egyéb napközbeni ellátásban nem részesíthető,

b) a nappali intézményben elhelyezett, de a nappali intézmény nyitvatartási idején túl felügyelet nélkül maradó,

c) napközbeni ellátást igénybe vevő, de átmeneti kóros állapota miatt hosszabb ideig otthoni gondozásra szoruló

gyermek számára.

(2) Különösen indokolt a házi gyermekfelügyelet biztosítása

a) az egyedülálló szülő gyermeknevelésben való átmeneti akadályoztatása esetén,

b) iker gyermekek gondozásának, nevelésének segítésére,

c) a váltott műszakban dolgozó, egyedülálló szülő gyermekének a kora reggeli, illetve késő esti órákban.

(3) A tankötelezettségét - szakorvosi javaslat, vagy az illetékes tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján - magántanulóként teljesítő, továbbá a súlyos fogyatékosága miatt képzési kötelezettséget teljesítő, tanköteles korú gyermek számára a szülő kérésének megfelelő időszakra házi gyermekfelügyeletet kell biztosítani.

(4) A házi gyermekfelügyelet során a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozást, felügyeletet kell biztosítani.

(5) A házi gyermekfelügyelet keretében gondozó tevékenységet csak olyan személy láthat el, aki megfelel a 47. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

(6) A házi segítségnyújtás körébe tartozó gondozói tevékenységet hivatásos és társadalmi gondozó végzi. A gondozó napi gondozási tevékenységéről a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról, és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet 4. számú melléklete szerinti gondozási naplót vezeti.

(7) A házi gyermekfelügyeletet végző gondozó csak a gyermek gondozására vehető igénybe.

Alternatív napközbeni ellátás

51/A. § (1) A gyermekek napközbeni ellátása körébe tartozó, a Gyvt. 41. §-ának (4) bekezdésében szabályozott tevékenységek (a továbbiakban: alternatív napközbeni ellátás) a helyi adottságoktól és lehetőségektől függően, a helyi igényekhez igazodóan, az ellátott célcsoport életkori sajátosságainak megfelelően megszervezhetőek minden, a gyermekek csoportos foglalkoztatására alkalmas épületben, így különösen közösségi, művelődési vagy ifjúsági házban, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnál, iskolában, óvodában, illetve ezek önálló helyiségében, továbbá játszótereken.

(2) Az alternatív napközbeni ellátás valamely gyermekekből álló célcsoport életkori sajátosságaihoz, illetve a szülők speciális élethelyzetéhez igazodó, a gyermekek társadalmi beilleszkedését és közösségi tevékenységét elősegítő, a helyi szükségleteknek és igényeknek megfelelően változó módon, rendszeresen, meghatározott időtartamokra megszervezett, önálló szakmai programban rögzített tevékenység.

(3) Az alternatív napközbeni ellátás formái különösen

a) a sport- és szabadidő-tevékenységekhez kötődő, hasznos időtöltést és felügyeletet biztosító klubfoglalkozás,

b) a játéktevékenységhez kötődő, egyéni készségeket és képességeket fejlesztő, családi nevelést segítő, illetve a szülő-gyermek kapcsolatot erősítő játszóház, integratív családi játéktár, valamint a játszótérprogramok,

c) az azonos, illetve hasonló problémákkal küzdő, nehéz vagy szociálisan hátrányos élethelyzetű gyermekek, különösen a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett tíz év felettiek számára szervezett személyiségfejlesztő, valamint önszegítő vagy kortárssegítő közösségépítő tematikus csoportfoglalkozások.

51/B. § (1) Alternatív napközbeni ellátás szervezése különösen azokban az időszakokban indokolt, amikor az óvodai, iskolai napközi nem működik, vagy azok nyitvatartási idejében, illetőleg azon túl igény jelentkezik a gyermekek felügyeletének és együttes foglalkoztatásának, fejlesztésének biztosítására, továbbá amikor nincs tanítás az iskolákban. A nyári napközis otthon és nyári napközis tábor működtetésére az alternatív napközbeni ellátásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az alternatív napközbeni ellátást nyújtó személyek és szervezetek együttműködnek az általuk ellátott gyermekek családjával, valamint az illetékes oktatási-nevelési intézménnyel, gyermekjóléti szolgálattal, egyéb segítő, illetőleg egészségügyi vagy más szolgáltatást nyújtó személlyel, szervezettel, különösen, ha az együttműködés a gyermeket veszélyeztető körülmények, illetve helyzet felszámolására és a gyermek érdekében szükséges intézkedés megtételére vagy tevékenység megvalósítására irányul.

51/C. § (1) Az alternatív napközbeni ellátásban foglalkoztatottakra a 2. számú mellékletben a gyermekjóléti szolgáltatás családgondozójára, illetve pszichológiai, gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógiai tanácsadójára vagy a gyermekvédelmi asszisztensre, a gyermekfelügyelőre, a gondozóra, a családgondozó asszisztensre

meghatározott képesítési előírások az irányadóak. Az 51/A. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti foglalkozások vezetését csak felsőfokú végzettségű szociális vagy mentálhigiénés szakember láthatja el.

(2) Az önkéntes segítők, kortárssegítők közreműködésével vagy együttes részvételével működtetett ellátásokban az önkéntesek felkészítéséről, folyamatos szakmai segítségéről és szupervíziójáról a programot működtető felsőfokú szociális alapvégzettséggel vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező szakember útján gondoskodik.

4. Cím

GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSA

52. § (1) Az alapellátás keretében a családban nevelkedő, rászoruló gyermeket ideiglenes jelleggel az életkorához, egészségi állapotához és egyéb szükségleteihez igazodó, teljes körű ellátást biztosító - a Gyvt.-ben meghatározott ideig tartó - átmeneti gondozásban kell részesíteni.

(2) Az átmeneti gondozás során a gyermek számára a 76-82. §-ban részletezett ellátást kell nyújtani, amiről az ellátást nyújtó megállapodást köt a szülővel.

(3) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek gondozásának, nevelésének célja, hogy

a) ideiglenesen helyettesítse a gyermek gondozásában akadályoztatott szülő gondoskodását,

b) együttes elhelyezést és ellátást biztosítson az otthontalanná vált szülő és gyermeke számára.

(4) A (3) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben a szülőhöz történő mielőbbi visszakerülés érdekében a gyermek gondozását végző, valamint a szülőt segítő személyek, illetve intézmények kötelesek együttműködni egymással.

53. § (1) A szolgáltatást nyújtó az átmeneti gondozás megkezdésekor - ha az előre láthatólag egy hónapnál hosszabb időtartamú lesz - a gyermekjóléti szolgáltatást végző családgondozó bevonásával, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve három héten belül elkészíti a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési tervet. A terv célja a gyermek gondozásával, nevelésével, családjába történő visszajuttatásával kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás kidolgozása.

(2) A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni

a) a gyermek testi, lelki állapotára, családi kapcsolataira, nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozására,

b) az átmeneti gondozását szükségessé tevő okokra,

c) a gyermekjóléti szolgálat által az alapellátás, illetve a védelembe vétel során készített gondozási tervre,

d) a gyermekkel és szülőjével (törvényes képviselőjével) folytatott személyes beszélgetés során szerzett tapasztalatokra,

e) egyéb, a gyermek nevelése, gondozása szempontjából jelentős körülményre.

(3) Az egyéni gondozási-nevelési terv kidolgozásába be kell vonni a terv megvalósításában részt vevő szakembereket, valamint lehetőség szerint a gyermek szülőjét (törvényes képviselőjét).

(4) Az átmeneti gondozást nyújtónak az egyéni gondozási-nevelési terv alapján ellátandó feladataira a 84. § (1) bekezdésének a) és e) pontjai értelemszerűen irányadóak.

54. § (1) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek számára nyújtott ellátásról, gondozásról, nevelésről a gyermek és szülője (törvényes képviselője) a 85. § (1)-(2) bekezdésében meghatározottak szerint nyilváníthat véleményt.

(2) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek vallásgyakorlására, továbbá kisebbségi önazonossága megőrzésére a 85. § (3)-(4) bekezdései az irányadók.

55. § Az átmeneti gondozásban részesített gyermeknek a gondozási helyéről történő engedély nélküli eltávozása, illetve távolmaradása esetén a 86. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

56. § (1) Az átmeneti gondozást nyújtó személy vagy intézmény elősegíti a gyermeknek a szülővel való kapcsolattartását.

(2) A szülő az átmeneti otthon házirendje, illetve a helyettes szülővel történt megállapodás szerint látogathatja meg, illetve viheti el a gyermeket, és élhet a kapcsolattartás egyéb formáival (levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés).

(3) Az átmeneti gondozást nyújtó a gyermek átmeneti gondozásáról értesíti a szülő lakóhelye (tartózkodási helye) szerinti gyermekjóléti szolgálatot és együttműködik vele az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetése, a gyermek mielőbbi hazakerülése érdekében.

57. § (1) Az átmeneti gondozás keretében a lakóhelyéről önkényesen eltávzott vagy gondozási helyét elhagyni kényszerült gyermek számára az állapotához, a bekerülésének körülményeihez igazodó speciális ellátást, lakhatást (a továbbiakban: ideiglenes gondozást) kell biztosítani.

(2) A gyermekotthonban a gyermekkel folytatott egyéni beszélgetés során fel kell tárnai a gyermek felügyelet nélkül maradását előidéző, illetve ideiglenes gondozását szükségessé tevő okokat.

(3) Ha a feltárt körülmények alapján valószínűsíthető, hogy a gyermek visszakerülése a szülőhöz (törvényes képviselőhöz) ellentétes a gyermek érdekével vagy ha a gyermek nem akar visszakerülni szülőjéhez (törvényes képviselőjéhez), az ellátást nyújtó haladéktalanul megkeresi a gyámhivatalt a szükséges hatósági intézkedés megtétele céljából.

(4) Az (1) bekezdés szerinti gyermek ideiglenes gondozásra történt befogadásáról haladéktalanul tájékoztatni kell a Gyermekjóléti Szolgálatot, továbbá értesíteni kell a szülőt (törvényes képviselőt) arról, hogy

a) gyermekéről gondoskodik, vagy

b) nyilatkozzon írásban arról, hogy gyermeke ideiglenes gondozását kéri, illetve abba beleegyezik, egyúttal részletezze az okokat, amelyek az ideiglenes gondozást szükségessé teszik, vagy

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben keresse fel az ügyben eljáró gyámhivatalt.

(5) Amennyiben a szülő (törvényes képviselő) gyermekéért nem jelenik meg és nem is kéri gyermeke további átmeneti gondozását, az átmeneti gondozást nyújtó haladéktalanul értesíti az illetékes gyámhivatalt a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából.

58. § Az átmeneti gondozásnak a Gyvt. 47. § (1)-(2) bekezdésben foglalt megszüntetése, illetve megszűnése esetén a gyermeket a szülőjének (törvényes képviselőjének) vagy a gyámhivatal határozatában megjelölt személynek lehet átadni.

Helyettes szülő

A működtető feladatai

59. § (1) A helyettes szülő alkalmasságának megállapítására, illetve felkészítésére a 95. §-ban, valamint a külön jogszabályban meghatározottak az irányadók.

(2) A felkészítő tanfolyamot eredményesen elvégző személyt mint helyettes szülői férőhelyet biztosítót - a működtető és a jelentkező személy közös kérelmére - a gyermekjóléti szolgálat nyilvántartásba veszi. Ezzel egyidejűleg a működtető megállapodást köt a helyettes szülői feladatot vállaló személlyel [Gyvt. 66/O. § (1) bek.].

(3) Amennyiben a helyettes szülőnél további gyermeket helyeznek el átmeneti gondozás céljából, a működtető - a Gyvt.-ben foglaltak szerint - módosítja a helyettes szülői megállapodást.

(4) Az önálló helyettes szülőt foglalkoztató, illetve helyettes szülői hálózatot működtető a helyettes szülő folyamatos szakmai segítségéről, illetve ellenőrzéséről a 25. § (2)-(4) bekezdésében foglaltak szerint gondoskodik.

A helyettes szülő feladatai

60. § (1) A helyettes szülő befogadja az átmeneti gondozást igénylő gyermeket, ha az átmeneti gondozás biztosítására kijelölték.

(2) A gyermek átmeneti gondozásának megkezdéséről a helyettes szülő értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.

61. § (1) A helyettes szülő és a helyettes szülői tanácsadó, lehetőség szerint a szülővel vagy más törvényes képviselővel közösen elkészítik - az 53. §-ban foglaltak szerint - a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét.

(2) Az átmeneti gondozásban részesülő gyermek számára a helyettes szülő saját háztartásában biztosítja - az egyéni gondozási-nevelési tervnek megfelelően - a 76-82. §-okban részletezett ellátást, gondozást, nevelést.

(3) A gyermek elhelyezésének körülményeire a 105. § (2) bekezdés rendelkezései az irányadók.

Gyermekek átmeneti otthona

Feladatai

62. § (1) A gyermekek átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek számára alaptevékenységként átmeneti gondozást biztosít.

(2) A gyermekek átmeneti otthona az alapító okiratában rögzítettek szerint alapfeladatként biztosíthat egyéb személyes gondoskodást nyújtó ellátási formákat is. Az ellátás jellegének megfelelő személyi és tárgyi feltételeket ellátási formánként külön-külön biztosítani kell.

(3) Az önálló helyettes szülőt foglalkoztató, illetve helyettes szülői hálózatot működtető gyermekek átmeneti otthonára az 59-61. §-ban foglaltak megfelelően alkalmazandóak.

(4) A gyermekek átmeneti otthona alaptevékenységével összhangban végzett vállalkozási tevékenysége nem veszélyeztetheti alapfeladatainak ellátását, illetve az elhelyezett gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését.

(5) A gyermekek átmeneti otthona létesítésére a 110. §-ban foglaltak az irányadók.

63. § A gyermekek átmeneti otthona házirendjére a 112. §-ban foglaltak az irányadók.

Befogadás

64. § (1) A gyermekek átmeneti otthona az otthonba történő befogadásról haladéktalanul értesíti a gyermek lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot.

(2) A gyermekek átmeneti otthonában fizetendő térítési díjról külön jogszabály rendelkezik.

Értesítés rendkívüli eseményről

65. § A gyermekek átmeneti otthona a 119. § (1) bekezdésében meghatározott - a gyermekkel kapcsolatos - eseményről haladéktalanul értesíti a fenntartót és a törvényes képviselőt.

Elhelyezési feltételek

66. § (1) A gyermekek átmeneti otthonában biztosítandó elhelyezési feltételekre a 124. §-ban foglaltak az irányadóak.

(2) Ha a gyermekek átmeneti otthona lakásotthoni formában működik, az elhelyezési feltételekre a 125. §-ban foglaltak az irányadóak.

Családok átmeneti otthona

Feladatai

67. § (1) A családok átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek és szülője, illetve a várandós anya számára alaptevékenységként biztosítja a Gyvt. 51. §-ának (3) bekezdése szerinti átmeneti gondozást.

(2) Ha a családok átmeneti otthona más ellátási forma részeként működik, az ellátás jellegének megfelelő személyi és tárgyi feltételeket ellátási formánként külön-külön biztosítani kell.

(3) A családok átmeneti otthona alaptevékenységével összhangban végzett vállalkozási tevékenysége nem veszélyeztetheti alapfeladatainak ellátását, illetve az elhelyezett gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését.

(4) A családok átmeneti otthona létesítésére a 110. §-ban foglaltak az irányadóak.

68. § A családok átmeneti otthona házirendjére a 112. §-ban foglaltak az irányadóak.

Befogadás

69. § (1) A családok átmeneti otthona az otthonba történő befogadásról haladéktalanul értesíti

a) a gyermek és a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot,

b) ha a szülő kiskorú, törvényes képviselőjét, valamint a gyermeke törvényes képviselőjét is.

(2) Ha a kiskorú szülő és törvényes képviselője, illetve gyermekének törvényes képviselője között vita merül fel az átmeneti otthonban való tartózkodás miatt, a gyámhivatal döntését kell kérni.

Elhelyezési feltételek

70. § (1) A családok átmeneti otthona a szülő és gyermeke együttes lakhatását otthonszerű elhelyezés formájában biztosítja.

(2) A családok átmeneti otthonának legalább 12, de legfeljebb 40 személy (felnőtt és gyermek együttes)

ellátására alkalmasnak kell lennie.

(3) Az egyes családok elhelyezésére külön lakószobát kell biztosítani. A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gyermekük születéséig közös lakószobában is elhelyezhetők.

(4) A családok átmeneti otthonában biztosítani kell

a) az éjszakai és nappali tartózkodásra,

b) a személyi tisztálkodásra,

c) az étkezésre,

d) közösségi együttlétre

szolgáló helyiségeket.

Ellátás

71. § (1) A családok átmeneti otthona a gyermek számára a teljes körű ellátást az 52. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nyújtja, a szülő, illetve a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya számára pedig biztosítja

a) az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,

b) tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget,

c) a textíliával történő ellátást, és a személyes higiéné feltételeinek megteremtését,

d) szükség szerint ruházatot és élelmiszert,

e) az elsősegélyhez szükséges felszereléseket.

(2) A szülő munkavégzése vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén a családok átmeneti otthona segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásához, gondozásához, illetve segíti a szülőt a gyermekének megfelelő napközbeni ellátáshoz való hozzájutásban.

72. § A családok átmeneti otthona a 71. §-ban foglaltak mellett pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítséget nyújt, így különösen a fiatal szülő, a családi krízis következtében, illetve bántalmazás, fenyegetés miatt védelmet kereső szülő és gyermek, a szociális krízis miatt bekerülő családok számára.

73. § (1) A 71-72. §-okban meghatározott ellátásra vonatkozóan az intézmény vezetője és az igénybevevő írásbeli megállapodást köt.

(2) A családok átmeneti otthonában fizetendő térítési díjról külön jogszabály rendelkezik.

III. Fejezet

A GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁSOK

1. Cím

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

74. § A szakellátás keretében az ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek (a továbbiakban: gondozott gyermek) számára biztosítani kell az otthont nyújtó ellátást, illetve a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátását, valamint a fiatal felnőtt utógondozói ellátását, gondoskodni kell továbbá a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatásról.

2. Cím

AZ OTTHONT NYÚJTÓ ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

75. § (1) Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gondozott gyermek számára

a) teljes körű ellátást [Gyvt. 45. § (1) bekezdés],

b) családgondozást vagy ha ez nem lehetséges, az örökbefogadásának elősegítését [Gyvt. 53. § (1) bekezdés b) pont], illetve

c) utógondozást [Gyvt. 53. § (1) bekezdés c) pont]

kell biztosítani.

(2) A teljes körű ellátás keretében a gondozott gyermek számára

a) lakhatási lehetőséget, valamint legalább a 76-82. §-okban meghatározott ellátást, továbbá

b) testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését elősegítő, életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő - a 83-84. §-okban meghatározott - nevelést, gondozást

kell nyújtani.

A teljes körű ellátás

76. § (1) A gondozott gyermek számára naponta, az életkornak megfelelő, legalább ötszöri, legalább egy alkalommal meleg, az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkezést kell biztosítani, a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően.

(2) Ha a gondozott gyermek egészségi állapota indokolja, részére az orvos előírásainak megfelelő étkezést kell biztosítani.

77. § (1) A teljes körű ellátás részeként nyújtott ruházat gyermekenként legalább 6 váltás fehérneműt, valamint 3 váltás hálóruhát, továbbá az évszaknak megfelelő legalább 2 váltás hétköznapi (otthoni és utcai) felsőruhát és cipőt, valamint alkalmi és sportruházatot tartalmaz.

(2) A ruházat tisztításáról, javításáról az ellátást nyújtó gondoskodik, amelybe olyan mértékben vonja be a gondozott gyermeket, amely életkorának megfelelően tőle elvárható.

(3) Az ellátást nyújtó a gondozott gyermek szükségletei, valamint a ruházat elhasználódása szerint gondoskodik a ruházat beszerzéséről, illetve cseréjéről.

78. § A személyi higiéné biztosítása, valamint a textíliával való ellátás keretében gyermekenként biztosítani kell legalább

a) a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételeket, tisztálkodási és testápolási szereket, valamint textíliákat,

b) a csecsemők és kisgyermek ellátásához szükséges anyagokat, eszközöket,

c) 3 váltás ágyneműt.

79. § (1) Az iskolai oktatásban, szakképzésben részt vevő, felsőfokú tanulmányokat folytató gondozott gyermek számára biztosítani kell az első szakképzettség megszerzéséhez szükséges tandíjat, a tankönyveket, tanszereket és egyéb iskolai felszereléseket, valamint utazó- és kézitáskát, továbbá az iskolába járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

(2) A gondozott gyermek számára biztosítani kell a felzárkóztatás, illetve a tehetségfejlesztés költségeit.

(3) A gondozott gyermek részére biztosítani kell olyan eszközöket - különösen jegyet, bérletet az utazáshoz, postai költségeket a levelezéshez és a telefonáláshoz -, amelyek segítségével hozzátartozóival, illetve a gyámságát ellátó személlyel kapcsolatot tarthat.

80. § (1) A gondozott gyermek szabadidejének hasznos eltöltése érdekében az ellátást nyújtó gondoskodik a kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökről.

(2) Az ellátást nyújtó gondoskodik a szabadidős tevékenységekhez szükséges és indokolt költségekről.

81. § A különleges vagy speciális ellátásra szoruló gondozott gyermek számára a fejlődéséhez, illetve fejlesztéséhez, a gyógyulásához, rehabilitációjához, terápiájához szükséges és indokolt eszközök beszerzéséről a fenntartó gondoskodik.

82. § (1) A 3 éven felüli gondozott gyermeket személyes szükségleteinek kielégítésére - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - havonta zsebpénzzel kell ellátni. A zsebpénz havi összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

a) 5%-ánál a 3-10 éves,

b) 13%-ánál a 10-14 éves,

c) 18%-ánál a 14 év feletti

gyermek esetében.

(2) A zsebpénznek az (1) bekezdésben meghatározott mértéken felüli összegét a gondozott gyermek szorgalma, magatartása figyelembevételével

a) gyermekotthonban elhelyezetteknél a nevelő javaslatára az intézmény vezetője,

b) nevelőszülőnél elhelyezettek esetében a nevelőszülő,

havonta állapítja meg, és folyósítja.

(3) A gondozási helyéről önkényesen eltávozott (szökött) gondozott gyermeket a szökés időtartama alatt zsebpénz nem illeti meg.

(4) A gondozott gyermek zsebpénzéről nevelője, nevelőszülője a 3. számú mellékletben foglalt zsebpénznyilvántartást vezeti.

(5) A gondozott gyermek a zsebpénze felhasználásáról maga dönt.

(6) A fejlesztő felkészítésben való részvételre kötelezett, valamint a 3-6 éves korú gondozott gyermek részére a zsebpénz nem kerül kifizetésre, de biztosítani kell a személyre szóló felhasználását.

A gondozás, nevelés

83. § (1) A gondozás, nevelés célja, hogy a gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vérszerinti családjába való visszailleszkedésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beilleszkedésre, vagy az önálló életvitelre. E cél érdekében a gondozását, nevelését, ellátását végző személyek kötelesek együttműködni egymással, valamint mindazon intézményekkel, amelyek a gondozott gyermekkel foglalkoznak.

(2) A fogyatékos gondozott gyermek számára az emberi méltóságát biztosító, képességeihez igazodó, és azokat a lehető legteljesebb mértékben kibontakoztató gondozást, nevelést kell biztosítani.

84. § (1) Az ellátás megkezdésekor a rendelkezésre álló dokumentáció alapján, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve, el kell készíteni a gondozott gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési programot tartalmazó egyéni gondozási-nevelési tervet. Az egyéni gondozási-nevelési terv célja az egyéni elhelyezési terv megvalósulását biztosító gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása. A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni különösen

- a) a gyermekjóléti szolgálat által az alapellátás, illetve a védelembé vétel során készített egyéni gondozási tervre,
- b) a gyermekvédelmi gondoskodást szükségessé tevő okokra,
- c) a gondozott gyermek gondozási helyének kijelölése tárgyában készített elhelyezési javaslatra, ezen belül kiemelten a gyermek személyiségvizsgálatának eredményére, illetve az egyéb szakvéleményekre,
- d) az egyéni elhelyezési tervre,
- e) a gyermek nevelésében, gondozásában korábban részt vett szakemberek véleményére,
- f) a gondozott gyermekkel és szülőjével folytatott személyes beszélgetés során szerzett tapasztalatokra,
- g) egyéb, a gondozott gyermek nevelése, gondozása szempontjából jelentős körülményre.

(2) Az egyéni gondozási-nevelési terv kidolgozásába be kell vonni az ítélőképessége birtokában levő gondozott gyermeket, szülőjét (törvényes képviselőjét), illetve gondozóját.

(3) Az ellátást nyújtónak az egyéni gondozási-nevelési terv alapján ellátandó feladatai különösen az alábbiak:

- a) testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődést biztosító, családpótló ellátásban, a szülői gondoskodást helyettesítő védelemben részesíti a gondozott gyermeket,
- b) felkészíti a gondozott gyermeket a családjába való visszailleszkedésre, illetve nevelő- vagy örökbefogadó családba való beilleszkedésre, valamint az önálló életkezdésre és életvitelre, a pályaválasztásra, a munkavállalásra.

(4) Az ellátást nyújtó

a) gondoskodik arról, hogy a gondozott gyermek hozzájusson

aa) a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, valamint az előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz,

- ab) a terápiához, amely személyisége korrekciójához, az őt ért lelki sérülések gyógyításához szükséges,
- ac) a külön jogszabályban meghatározott szakértői bizottság javaslatának megfelelő gyógypedagógiai ellátáshoz,
- ad) a korának és képességeinek megfelelő oktatáshoz, szakképzéshez, továbbá a tanulmányi lemaradásai megszüntetéséhez szükséges segítséghez, illetve azokhoz a feltételekhez, amelyek biztosítják tehetsége, képességei megfelelő kibontakoztatását,
- ae) a szellemi és erkölcsi fejlődését szolgáló, kulturális értékekhez, tájékoztatáshoz, a médiának az ismeretek bővítését szolgáló, erőszakmentes műsoraihoz,
- af) a szabadideje hasznos és tartalmas eltöltéséhez szükséges feltételekhez,
- ag) szórakoztató, művészeti és kulturális tevékenységekhez;
- b) kapcsolatot tart a gondozott gyermek oktatását, szakképzését végző nevelési-oktatási intézménnyel, továbbá a szakmai gyakorlatát, illetve foglalkoztatását biztosító munkahellyel, valamint a munkanélkülieket támogató munkaügyi központtal, és ennek keretében
 - ba) fogadóórákon, szülői értekezleteken tájékozódik a gondozott gyermek iskolai előmeneteléről,
 - bb) érdeklődik a munkahelyen a beilleszkedéséről, munkavégzéséről,
 - bc) rendszeresen tájékozódik a munkaügyi központban a munka- és az átképzési lehetőségekről;
 - c) a gondozott gyermeket az önálló életvitelre, a családi háztartás vezetésére történő felkészítése érdekében életkorának megfelelően bevonja
 - ca) a háztartási teendők végzésébe,
 - cb) a családi gazdálkodás megtervezésébe,
 - cc) a pénzkezelésbe.

85. § (1) Az ellátást nyújtó megteremti annak a lehetőségét, hogy a gondozott gyermek véleményt nyilváníthasson a számára nyújtott ellátásról és nevelésről, illetve a személyét érintő ügyekről, továbbá gondoskodik arról, hogy a gyermek véleményét a gondozás, nevelés során - korára, fejlettségi szintjére tekintettel - figyelembe vegyék.

(2) Az ellátást nyújtó a gondozás, nevelés során figyelembe veszi a gondozott gyermek szülőjének (törvényes képviselőjének) a gyermek személyét és ellátását érintő véleményét.

(3) Az ellátást nyújtó lehetővé teszi, hogy a gondozott gyermek szabadon gyakorolhassa vallását, továbbá vallásoktatáson vehessen részt.

(4) Elő kell segíteni, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gondozott gyermek megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, ápolhassa hagyományait, hozzájuthasson a kisebbség kulturális értékeihez.

(5) Az ellátást nyújtó biztosítja

a) gondozott gyermek környezetének állandóságát,

b) a gondozott gyermek személyes tárgyainak elhelyezését,

c) azt, hogy a gondozott gyermekről évente legalább egy alkalommal fénykép készüljön.

Engedély nélküli eltávozás

86. § (1) Ha a gondozott, illetve egyéb okból ellátásra befogadott gyermek engedély nélkül eltávozott a gondozási helyéről vagy oda a számára előírt időpontban nem tért vissza (továbbiakban együtt: eltűnt gyermek), az ellátást nyújtó megkísérel felkutatni a tartózkodási helyét.

(2) Ha az eltűnt gyermek 14 éven aluli vagy betegsége, fogyatékosága miatt magáról gondoskodni nem tud, haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül az ellátást nyújtó megkeresi az illetékes rendőri szervet az eltűnt gyermek felkutatása érdekében. Egyúttal közli az eltűnt gyermek személyi adatait, személyleírását, az azonosításra alkalmas jellegzetességeit (pl. sebhely, műtéti heg, tetoválás, anyajegy, beszédhiba, terhesség), az eltűnéskor viselt ruházatát, az eltűnés körülményeit, és a vélt feltalálási helyeket, valamint átadja az azonosításra alkalmas fényképet.

(3) Az ellátást nyújtó értesíti az eltűnt gyermek szülőjét (törvényes képviselőjét), valamint gondozott gyermek esetében a szakszolgálatot is.

(4) Ha az eltűnt gyermeket az ellátást nyújtó megtalálta, vagy ha a gyermek önként visszatért, erről az illetékes rendőri szervet, illetve a szülőt (törvényes képviselőt) haladéktalanul, de legkésőbb 24 órán belül értesíteni kell.

(5) A rendőrség által megtalált gyermek előkerüléséről a szülőt (törvényes képviselőt), valamint gondozott gyermek esetében a szakszolgálatot is értesíteni kell.

(6) Az eltűnt gyermekekről az ellátást nyújtó nyilvántartást vezet, és arról - a hatóság megkeresésére - az adatvédelmi szabályok betartásával adatokat szolgáltat.

(7) A gondozási helyére visszakerült eltűnt gyermekkel a gyámja bevonásával folytatott egyéni beszélgetés keretében fel kell tární az eltűnése okát és körülményeit, valamint az eltűnés alatt vele történeteket, tartózkodási helyét, megélhetése forrásait. A beszélgetés megtörténtét és tartalmának lényegét írásban dokumentálni kell, és a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

A családi kapcsolatok, a családgondozás

87. § (1) A kapcsolattartásra jogosult (a továbbiakban: hozzátartozó) és a gondozott gyermek kapcsolattartását a gyámhivatal határozata alapozza meg. Az ellátást nyújtó elősegíti a gondozott gyermeknek hozzátartozójával való folyamatos kapcsolattartását.

(2) A kapcsolattartás formái különösen

a) a gondozott gyermek meglátogatása tartózkodási helyén, továbbá alkalmanként legfeljebb 2 napra történő elvitele (folyamatos kapcsolattartás),

b) a gondozott gyermek szabadságra történő elvitele (időszakos kapcsolattartás),

c) levelezés,

d) telefonkapcsolat,

e) ajándékozás, csomagküldés.

(3) Az eltávozásra, szabadságra vitel alkalmankénti időpontját és módját a gyermekotthon, illetve a fogyatékosokat ápoló-gondozó intézmény, valamint a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek lakóotthona (a továbbiakban: más bentlakásos intézmény) házirendje, illetve a nevelőszülői hálózat működtetőjével történt

előzetes megállapodás határozza meg. A hozzátartozó köteles a gondozott gyermekért a megjelölt időpontban megjelenni, és őt a megadott időben visszavinni.

(4) A gyermekotthon, más bentlakásos intézmény, valamint a nevelőszülői hálózat működtetője a gondozott gyermek, illetve a hozzátartozó kérésére indokolt esetben gondoskodik a gyermeknek a hozzátartozóhoz történő el- és visszakísérésről. A szülővel való kapcsolattartást elő kell segíteni abban az esetben is, ha a szülő előzetes letartóztatásban van, vagy szabadságvesztés büntetését tölti, feltéve, hogy ez megfelel a gyámhivatal döntésének.

(5) A gondozott gyermeket a hozzátartozó a gyermekotthon, illetve más bentlakásos intézmény házirendje, illetve a nevelőszülői hálózat működtetőjével történt előzetes megállapodás szerint látogathatja. A látogatás alkalmával gondoskodni kell arról, hogy a gondozott gyermek és a hozzátartozó találkozása és a látogatás alatti együttléte kulturált formában és zavartalan körülmények között történhessen.

(6) A levelezés és a telefonkapcsolat lehetőségének biztosítása során az ellátást nyújtó a levéltitkokhoz, illetve a magántitkokhoz való jog biztosításával jár el.

(7) A hozzátartozó a kapcsolattartás során köteles az ellátást nyújtó személlyel, illetve az ellátást nyújtó intézmény munkatársaival a gondozott gyermek érdekét szolgáló módon együttműködni, és az intézmény házirendjét betartani.

(8) Ha a kapcsolattartás kérdésében vita merül fel a hozzátartozó és a gyám között, a gyám köteles a gyámhivataltól döntést kérni.

88. § (1) Az ellátást nyújtó a kapcsolattartás során folyamatosan tájékoztatja a hozzátartozót a gondozott gyermek neveléséről, fejlődéséről és a vele kapcsolatos fontosabb eseményekről.

(2) A gondozott gyermek továbbtanulásának, képzésének, életpályájának kijelölése előtt a gyám kikéri a szülő véleményét.

(3) A gondozott gyermek és a hozzátartozó kapcsolattartásának alakulásáról, a szülőnek az ellátást nyújtóval való együttműködéséről

a) a gyermekotthon rendszeresen - de legalább félévente - írásban tájékoztatja a gyámhivatalt,

b) a hivatásos gyám legalább félévente írásban tájékoztatja a gyámhivatalt,

c) a nevelőszülő folyamatosan beszámol a szakszolgálatnak, hivatásos gyámnak, illetve megkeresésre a gyámhivatalnak, feltéve, hogy a hozzátartozóval közvetlen kapcsolatot tart.

(4) Az ellátást nyújtó jelzi a gyámhivatalnak, ha megítélése szerint a hozzátartozó a kapcsolattartás során a gondozott gyermek személyiségfejlődését hátrányosan befolyásolja, illetve ha kapcsolattartási jogával a gondozott gyermek vagy az ellátást nyújtó sérelmére visszaél.

89. § (1) A gondozott gyermek és családja közötti kapcsolat ápolása, a családnak a gyermek visszafogadására alkalmassá tétele érdekében a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózatot működtető, illetve a szakszolgálat családgondozója együttműködik az illetékes gyermekjóléti szolgálat családgondozójával. A családgondozást az egyéni elhelyezési terv szerint kell végezni.

(2) A családgondozó a gyermek befogadását követően két hónapon belül személyesen felkeresi a gyermek egyéni elhelyezési tervében megjelölt szülőt vagy más hozzátartozót, valamint az illetékes gyermekjóléti szolgálatot. A nevelésbe vétel időtartama alatt a családgondozó folyamatosan kapcsolatot tart az illetékes gyermekjóléti szolgálattal.

(3) A családgondozó feladata különösen

- a) a gondozott gyermek és családja közötti folyamatos és egymás elfogadására irányuló kapcsolat elősegítése, szükség esetén javaslattétel a kapcsolattartás formájának, helyszínének és időtartamának megváltoztatására,
- b) a gondozott gyermek felkészítése a családdal való találkozásra, szükség esetén a gyermeknek a kapcsolattartás helyszínére kísérése, és ha a gyermek és a szülő közötti kapcsolat helyreállításához szükséges, a találkozáson való részvétel,
- c) az okok mielőbbi felderítése és azoknak a gondozott gyermekkel való közlése, ha a szülő nem jelentkezik a szokásos módon és időben,
- d) a gondozott gyermek felkészítése a családba való visszakerülésre,
- e) a hazakerülést követő teendők és életvitel - a gondozott gyermekkel és a szülőkkel közös - megtervezése.

Az utógondozás

90. § (1) Az otthont nyújtó ellátás keretében az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnését követően a fiatal felnőtt családjába való sikeres visszailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését utógondozással kell segíteni a gyámhivatal határozatában foglaltak szerint.

(2) A volt gondozott fiatal felnőtt utógondozását a gyámhivatal határozata alapján a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózatot működtető vagy - a más bentlakásos intézményben elhelyezett gyermek esetében - a szakszolgálat látja el. A gondozás folyamatosságának biztosítása érdekében célszerű, ha a gondozott gyermekkel, illetve fiatal felnőttel (a továbbiakban: utógondozott) kapcsolatos család-, illetve utógondozási feladatokat ugyanaz a szakember (a továbbiakban: utógondozó) látja el.

(3) Az utógondozás során az utógondozó együttműködik az utógondozott lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálattal, továbbá felkutatja és lehetőség szerint bevonja az utógondozásba azokat a társadalmi szervezeteket, alapítványokat, egyházi szervezeteket és önkéntes segítőköt, amelyek, illetve akik az utógondozottat segíteni tudják.

(4) Az utógondozó feladatai különösen, ha az utógondozott

a) visszakerül a családjába vagy önálló életet kezd

aa) a hazakerülést követően figyelemmel kíséri, illetve segíti az utógondozottnak a családjába való beilleszkedését,

ab) segítséget nyújt önálló életvitelének kialakításához, kiemelten kezelve az önálló lakhatásának megoldását,

ac) segíti az utógondozottat a képességeinek, tehetségének megfelelő közoktatási, szakképző, illetve felsőoktatási intézmény vagy munkahely kiválasztásában, és a felvétellel kapcsolatos teendők intézésében,

ad) a jogszabályok által biztosított támogatási lehetőségek ismertetésével segíti a fiatalot szociális gondjai megoldásában,

ae) tanácsot ad, segítséget nyújt az utógondozottnak konfliktushelyzetei megoldásához,

af) szükség szerinti rendszerességgel - de legalább havonta egyszer - felkeresi az utógondozottat, és tájékozik az utógondozott körülményeinek és életvezetésének alakulásáról,

ag) legalább heti egy fogadónapon lehetőséget biztosít arra, hogy az utógondozott problémái megbeszélésére

felkereshesse;

b) utógondozói ellátásban részesül,

ba) segítséget nyújt az utógondozott továbbtanulási, munkavállalási, életviteli problémái megoldásához,

bb) tanácsot ad munkahelyi, partnerkapcsolati és esetleges konfliktushelyzetei megoldásához, jövedelme beosztásához,

bc) a jogszabályok által biztosított támogatási lehetőségek ismertetésével segíti a fiatal szociális gondjai megoldásában, kiemelten kezelve önálló lakhatásának megoldását.

(5) A (4) bekezdés b) pontja esetén az utógondozó feladatait a gyermekotthon utógondozó részlegén, illetve az utógondozó otthonban dolgozó nevelő is elláthatja.

91. § (1) Az utógondozó segítséget nyújt a fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás iránti kérelem elkészítéséhez és benyújtásához.

(2) Az utógondozó a gyámhivatal megkeresésére véleményezi a fiatal felnőtt által benyújtott kérelemben foglaltak megvalósíthatóságát, valamint azt, hogy az igényelt támogatás és annak felhasználási módja megoldja-e a fiatal felnőtt tartós lakhatását.

(3) Az utógondozó a gyámhivatal megkeresésére javaslatot tesz a támogatás összegével való elszámolás módjára és időpontjára.

(4) Az utógondozó a gyámhivatal határozatában foglaltak szerint együttműködik a fiatal felnőttel a támogatás összegének célszerű felhasználásában, és erről tájékoztatja a gyámhivatalt.

3. Cím

AZ UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS

92. § (1) Az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt 24. életévének betöltéséig kérheti. A gyámhivatal határozatával elrendelt utógondozói ellátás keretében a rászoruló fiatal felnőtt számára

a) szükség esetén teljes körű ellátást kell biztosítani azon időszak alatt, amíg létfenntartását önállóan nem tudja biztosítani, vagy nappali oktatás munkarendje szerinti, illetve felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy felvételét várja szociális bentlakásos intézménybe, vagy sorkatonai idejét tölti, továbbá

b) segítséget kell nyújtani azon feltételek megteremtéséhez, amelyek az ellátásból kikerülő fiatal felnőtt önálló életének megkezdéséhez, megélhetéséhez szükségesek.

(2) Az utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára a befogadást vállaló nevelőszülő, gyermekotthon vagy utógondozó otthon, továbbá a külső férőhely működtetője lakhatási lehetőségről gondoskodik és a fiatal felnőtt szükségleteihez, helyzetéhez igazodó ellátást nyújt. Ha a fiatal felnőtt ellátásához zsebpénz biztosítása is szükséges, annak összege nem lehet kevesebb a 82. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott mértéknél.

(3) A fiatal felnőtt kérelmére az ellátást nyújtó nyilatkozik a fiatal felnőtt utógondozói ellátásra történő befogadásáról, ha a fiatal felnőtt a Gyvt. 93. §-ának (1) bekezdésében meghatározott helyzetben van, és elhelyezése az ellátást nyújtó férőhelyén megoldható.

(4) Az ellátást nyújtó a befogadást megtagadhatja, ha a fiatal felnőtt korábbi ellátása során a Gyvt. 93. §-a (10) bekezdésének c) vagy d) pontjában meghatározott magatartást tanúsította.

(5) Ha az ellátást nyújtó a befogadást megtagadja, a fiatal felnőtt kérelmét az elutasítás indokolásával együtt az intézmény érdek-képviselői fóruma elé terjeszti.

(6) Az érdek-képviselői fórum a kérelmet és az elutasítás okát megvizsgálja és véleményt nyilvánít a kérelem, illetve az elutasítás indokoltságáról.

(7) Az ellátást nyújtó és a fiatal felnőtt az utógondozói ellátásról a külön jogszabályban meghatározottak szerint írásbeli megállapodást köt. A megállapodás megkötésekor figyelemmel kell lenni különösen a fiatal felnőtt

a) vagyoni, jövedelmi viszonyaira,

b) egészségi állapotára és személyiségére,

c) családi körülményeire,

d) tanulmányai folytatására,

e) kötelezettségeire.

(8) Az utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőtt az ellátásért külön jogszabályban meghatározottak szerint térítési díjat fizet.

93. § (1) Az ellátást nyújtó nevelőszülő, gyermekotthon vagy utógondozó otthon a fiatal felnőtt befogadásáról értesíti a szakszolgálatot.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szervek az utógondozói ellátásról szóló gyámhivatali határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül értesítik a gyámhivatalt, és kezdeményezik az ellátás megszüntetését, ha a fiatal felnőtt az ellátást nem vette igénybe, és ennek okáról az ellátást nyújtót nem tájékoztatta.

(3) A gyámhivatalnak az utógondozói ellátás megszüntetését javasolja

a) a nevelőszülő, ha vele szemben a fiatal felnőtt elfogadhatatlan magatartást tanúsít,

b) a gyermekotthon, az utógondozó otthon, ha a fiatal felnőtt a házirendet többször súlyosan megsérti.

4. Cím

A NEVELŐSZÜLŐ

A nevelőszülői hálózatot működtető feladatai

94. § (1) A nevelőszülői hálózat szervezeti és működési rendjét a működtető SZMSZ-e határozza meg. Az SZMSZ mellékleteként szabályozni kell a nevelőszülői, a hivatásos nevelőszülői és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 261/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet 12. §-ában meghatározott költségtérítés feltételeit.

(2) A nevelőszülői hálózat nevelési alapidokumentuma a nevelőszülők és nevelőszülői tanácsadók által elfogadott, a nevelőszülői hálózatban folyó nevelés célját, alapelveit, módszereit tartalmazó szakmai program.

95. § (1) A Gyvt. 54. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti egészségi állapot vizsgálatát a nevelőszülőnek jelentkező személy háziorvosa végzi. A háziorvosi véleménynek tartalmaznia kell, hogy a nevelőszülőnek jelentkező személy nem szenved-e

- a) a gyermek megfelelő ellátását is korlátozó testi, érzékszervi, értelmi fogyatékoságban,
- b) súlyos pszichotikus zavarban,
- c) alkoholfüggőségben,
- d) kábítószer-függőségben,
- e) olyan betegségben, amely - akár időszakosan is - akadályozza a gyermekről való gondoskodást, illetve amely a gyermek egészségét veszélyezteti.

(2) Ha a nevelőszülői hálózat működtetője a nevelőszülői tevékenység ellátása, vagy a nevelőszülő háromévenkénti, illetve rendkívüli felülvizsgálata során az alkalmasság hiányát észleli, a nevelőszülőt orvosi, pszichológiai vizsgálaton való részvételre kötelezheti.

(3) A nevelőszülői hálózat működtetője környezettanulmányt készít annak megállapítása érdekében, hogy a nevelőszülőnek jelentkező személy körülményei alkalmasak-e a gyermek fogadására. A környezettanulmány elkészítésére a működtető a gyermekjóléti szolgálatot is felkérheti.

(4) A nevelőszülő háziorvosi véleménnyel igazolja a működtető felé, hogy a vele egy háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermeket.

96. § (1) Ha a nevelőszülői feladat ellátására a nevelőszülőnek jelentkező személy alkalmas, a nevelőszülői hálózat működtetője értesíti a jelentkezőt a nevelőszülői tanfolyam időpontjáról.

(2) A nevelőszülői tanfolyamot a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell megszervezni.

(3) A nevelőszülő működésétől kezdődően félévente legalább hat órában továbbképzésen vesz részt.

97. § (1) A felkészítő tanfolyamot eredményesen elvégző személyt, mint nevelőszülői férőhelyet biztosítót - a működtető és a jelentkező személy közös kérelmére - a szakszolgálat nyilvántartásba veszi. A több megyére kiterjedően ellátást nyújtó működtető több szakszolgálattól is kérheti a nevelőszülő nyilvántartásba vételét.

(2) Amennyiben a szakszolgálat az elhelyezési javaslatában a nevelőszülőnél történő elhelyezést indítványozza a gyámhivatalnak, a javaslat megküldésével egyidőben a működtető megállapodást [Gyvt. 66/A. § (1) bek.] köt a nevelőszülői feladatokra alkalmas személlyel.

(3) Amennyiben a gyámhivatal a nevelőszülőnél további gyermeket helyez el, a működtető az ideiglenes hatályú elhelyezésről, illetve a nevelésbe vételről szóló határozat kézhezvételét követően - a Gyvt. rendelkezése szerint - módosítja a nevelőszülővel kötött megállapodást.

98. § (1) A működtető a Gyvt. 66/K. §-ában meghatározott esetekben gondozó foglalkoztatásával segíti a hivatásos nevelőszülőt feladatai folyamatos ellátásában.

(2) A hivatásos nevelőszülő 30 napot meghaladó betegsége vagy egyéb akadályoztatása esetén a működtető tájékoztatja a gyámhivatalt, illetve szükség szerint kezdeményezi a hivatásos nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek tartózkodási helyének vagy elhelyezésének megváltoztatását, és ennek érdekében elhelyezési értekezlet összehívását.

99. § A működtető a gondozott gyermeknek a nevelőszülőnél történt elhelyezésével egyidőben biztosítja a gyermek számára a befogadáskor szükséges ruházatot, valamint a tanulmányaihoz szükséges iskolai felszereléseket.

100. § (1) A nevelőszülői hálózat működtetője nevelőszülői tanácsadó alkalmazásával folyamatosan segíti a nevelőszülőt feladatai ellátásában, illetve biztosítja szakmai ellenőrzését.

(2) A nevelőszülői tanácsadó feladata különösen

a) a nevelőszülőnél elhelyezett gondozott gyermek egyéni gondozási nevelési tervének - a 84. § szerinti - a nevelőszülővel közösen történő elkészítése,

b) a nevelőszülői család rendszeres, szükség szerinti alkalommal - de legalább 3 hetente - történő meglátogatása, és tájékozódás a gondozott gyermek helyzetéről, fejlődéséről, a nevelőszülőnek a gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatos tapasztalatairól, esetleges problémáiról,

c) a gondozott gyermek nevelési-oktatási intézményének rendszeres, szükség szerinti alkalommal történő felkeresése, és tájékozódás a gyermek viselkedéséről, tanulmányi eredményéről,

d) tanácsadás keretében a nevelőszülő segítése a gondozott gyermekkel kapcsolatos problémák megoldásában, szükség esetén a nevelőszülő, illetve a gyermek megfelelő szakemberhez történő irányítása, továbbá a szükséges ellátáshoz való hozzájutásuk elősegítése,

e) ellenőrzés keretében annak vizsgálata, hogy a nevelőszülő megtesz-e mindent a gondozott gyermek harmonikus fejlődése érdekében, továbbá, hogy a gyermek ellátására kapott nevelési díjat, ellátmányt, illetve családi pótlékot a gyermekre fordítja-e,

f) a 89. § szerinti családgondozás.

(3) A nevelőszülői tanácsadó haladéktalanul tájékoztatja a működtetőt, ha a nevelőszülő tevékenységének ellenőrzése során a Gyvt. 66/E. §-ának (7) bekezdésében foglaltakat tapasztalja.

(4) A nevelőszülői hálózatot működtető a nevelőszülők számára biztosítja a rendszeres - félévente legalább 6 órában történő - továbbképzésen való részvétel lehetőségét. A továbbképzést a működtető is szervezheti. A továbbképzés tematikájának a kidolgozásánál figyelemmel kell lenni az Intézet módszertani levelére.

A nevelőszülő feladatai

Befogadás

101. § (1) A nevelőszülő befogadja

a) - a szakszolgálat kijelölése alapján - a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett,

b) a gyámhivatal által nevelésbe vett

gyermeket, ha a határozatban a gyermek gondozási helyeként a nevelőszülőt jelölték meg. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott gondozott gyermek befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti

a) a beutaló szervet, illetve a gyámhivatalt,

b) a szakszolgálatot a 4. számú melléklet szerinti adatlapon,

c) a gyermek törvényes képviselőjét,

- d) az átmeneti nevelt és ideiglenes hatállyal elhelyezett gondozott gyermek vérszerinti szülőjét,
- e) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot,
- f) a pártfogó felügyelet alatt álló gyermek pártfogó felügyelőjét.

(3) A nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti a nevelésbe vételt elrendelő gyámhivatalt, ha a gondozott gyermek a határozatban megjelölt időpontig nem került a nevelőszülő gondozásába.

102. § (1) A nevelőszülő a nála elhelyezett gondozott gyermek kérelmére befogadhatja annak saját gyermekét (a továbbiakban: saját gyermek), feltéve, hogy ehhez a saját gyermek törvényes képviselője hozzájárult. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) Amennyiben a nevelőszülő nem tudja biztosítani a gondozott gyermek saját gyermekével történő együttes elhelyezését, haladéktalanul kezdeményezi a gyámhivatalnál a gondozási hely megváltoztatását olyan gondozási hely kijelölése érdekében, ahol az együttes elhelyezésük biztosítható.

(3) Ha a saját gyermek számára gyám kirendelése vagy más hatósági intézkedés kezdeményezése szükséges, a nevelőszülő megkeresi az illetékes szervet, ezzel egyidejűleg a megkeresésről tájékoztatja a törvényes képviselőt.

(4) A saját gyermek számára a nevelőszülő - helyettes szülőként - az átmeneti gondozást elrendelő határozat vagy az intézményvezető döntése alapján teljes körű ellátást nyújt. A gondozott gyermek saját gyermeke gondozásában részt vesz.

(5) A saját gyermek befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti

- a) a szakszolgálatot,
- b) a saját gyermek törvényes képviselőjét,
- c) a nevelt, illetve ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek törvényes képviselőjét, valamint az átmeneti nevelt, és ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek vérszerinti szülőjét,
- d) a nevelt, illetve ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek szülőjének lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot.

103. § (1) A nevelőszülő befogadja azt a fiatal felnőttet, akinek befogadását a működtető hozzájárulásával előzetesen nyilatkozatban vállalta, és utógondozói ellátását a gyámhivatal elrendelte, valamint az ellátás biztosítójaként a nevelőszülőt jelölte meg. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) A nevelőszülő a fiatal felnőtt kérelmére befogadhatja annak gyermekét is, feltéve, hogy ehhez a gyermek törvényes képviselője hozzájárult.

(3) Amennyiben a nevelőszülő nem tudja biztosítani a fiatal felnőtt gyermekével történő együttes elhelyezését, segítséget nyújt a személyes gondoskodás keretén belül olyan ellátási forma kereséséhez, amelyben a szülő és a gyermek együttes elhelyezése biztosítható.

(4) A fiatal felnőtt gyermeke számára a nevelőszülő a működtető hozzájárulásával az átmeneti gondozás keretében teljes körű ellátást nyújt. A fiatal felnőtt saját gyermeke gondozásában részt vesz.

(5) A fiatal felnőtt, illetve gyermeke befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője értesíti a szakszolgálatot, valamint a gyermek törvényes képviselőjét, ha az nem a fiatal felnőtt.

104. § (1) A nevelőszülő - ha rendelkezik a kora miatt különleges ellátást igénylő gyermek elhelyezésének, ellátásának feltételeivel és, ha erre kijelölték - a védőnő, a házi gyermekorvos vagy a kórházi gyermekorvos javaslatára átmeneti gondozásra befogadja a 3 éven aluli, egészségügyi okok miatt ellátást igénylő gyermeket. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott gyermek számára a nevelőszülő az átmeneti gondozást elrendelő határozat vagy az intézményvezető döntése alapján teljes körű különleges ellátást nyújt.

(3) A gyermek befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője értesíti

a) a szakszolgálatot,

b) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot, valamint

c) a védőnőt.

Elhelyezési feltételek

105. § (1) A gondozott gyermek számára a nevelőszülő saját háztartásában biztosítja - az egyéni gondozási-nevelési tervnek megfelelően - a 76-84. §-ok szerinti részletezett ellátást, gondozást, nevelést.

(2) A gondozott gyermek elhelyezésére száraz, világos, jól fűthető lakás alkalmas. Biztosítani kell a nevelőszülők és a gyermekek külön szobában való elhelyezését, ahol a gyermekek személyes élettere legalább 6 m² legyen. A lakásnak a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszereltnek kell lennie. Nem érheti a gondozott gyermeket hátrány a családban nevelkedő más gyermek elhelyezéséhez és ellátásához viszonyítva.

(3) Egy szobában legfeljebb 4 gyermek helyezhető el. Ettől a gyermek érdekében el lehet térni.

(4) Ha a nevelőszülői hálózatot működtető az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt számára külső férőhelyen biztosít lakhatást, a külső férőhely vonatkozásában a 124. § (9) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(5) A nevelőszülő - a gyámhivatal határozatában foglaltaknak megfelelően - biztosítja, hogy a gondozott gyermek kapcsolatot tarthasson a hozzátartozóival, ennek érdekében felkészíti a velük való találkozásra, és biztosítja a megjelölt helyen és időben történő megjelenését. A nevelőszülő saját háztartásában, a gondozás helyén is biztosíthatja a gyermek meglátogatásának lehetőségét.

(6) A nevelőszülő - az egyéni gondozási, nevelési tervnek megfelelően - elősegíti, hogy a gondozott gyermek sikeresen visszailleszkedjen vérszerinti családjába, illetve örökbefogadó családjába beilleszkedjen.

(7) A nevelőszülő haladéktalanul jelzi a működtetőnek, ha saját vagy a vele egy háztartásban élő személy egészségi állapotában bekövetkezett változás akadályozza a gyermek gondozásában, nevelésében vagy veszélyezteti a gyermek egészségét, fejlődését.

Az ellátás megszüntetése

106. § (1) A nevelőszülő a gyámhivatalnak a gondozott gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti, illetve tartós nevelését megszüntető határozata alapján az ellátás nyújtását megszünteti, és a gondozott gyermeket a határozatban megjelölt személynek átadja. Az átadás megtörténtét a gyermeket átvevő személy aláírásával igazolja. Az ellátás megszűnésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) Az ellátás megszüntetéséről az időpont és a gondozott gyermeket átvevő személy megjelölésével a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti

- a) a gyámhivatalt,
- b) a szakszolgálatot az 5. számú melléklet szerinti adatlapon,
- c) a gyermek gyámját, illetve vagyonkezelő gondnokát,
- d) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot,
- e) a pártfogó felügyelet alatt álló gyermek pártfogó felügyelőjét.

(3) A Gyvt. 66/E. §-a (1) bekezdésének d) pontjában foglalt esetben a jogviszony megszűnéséről a működtető írásban értesíti a nevelőszülőt és - ha nem a szakszolgálat a működtető - a gyermekvédelmi szakszolgálatot, aki a változást feltünteti a férőhely-nyilvántartásban.

107. § (1) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek ellátását a nevelőszülő a szülő kérelmére, vagy a Gyvt.-ben meghatározott okok fennállása esetén megszünteti, és a gyermeket a törvényes képviselőjének átadja. Az ellátás megszűnésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) A nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, ha az átmeneti gondozásnak a Gyvt.-ben meghatározott időtartama eltelt, de a gyermek a családi környezetébe nem térhet vissza.

(3) Az átmeneti gondozás megszüntetéséről a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti

- a) szakszolgálatot,
- b) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot.

108. § (1) A nevelőszülő megszünteti a fiatal felnőtt utógondozó ellátását, ha

- a) a Gyvt. 93. §-ának (9) bekezdése szerint megszűnik az ellátás,
- b) a gyámhivatal határozattal megszünteti az ellátást.

(2) Az ellátás megszűnésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(3) Az utógondozói ellátás megszüntetéséről a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti a szakszolgálatot.

5. Cím

A GYERMEKOTTHON

Feladatai

109. § (1) A gyermekotthon megszakítás nélküli munkarend szerint működő, bentlakásos gyermekintézmény, amely

a) a gondozott gyermek számára alaptevékenységként biztosítja az otthont nyújtó ellátást a gyámhivatal által jóváhagyott egyéni elhelyezési terv és az általa készített egyéni gondozási-nevelési terv szerint,

b) a fiatal felnőtt számára utógondozói ellátást biztosít, szükség esetén külső férőhelyeket működtet.

(2) Külső férőhelyen csak utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt számára biztosítható lakhatás.

(3) A gyermekotthon az alapító okiratában rögzítettek szerint, és az adott szolgáltatás végzésére feljogosító működési engedély alapján alapfeladatként biztosíthat egyéb személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatást is, így különösen gyermekek és várandós anyák átmeneti gondozását. Az ellátás jellegének megfelelő személyi és tárgyi feltételeket ellátási formánként külön-külön biztosítani kell.

(4) A gyermekotthon alaptevékenységével összhangban végzett vállalkozási tevékenysége nem veszélyeztetheti alapadatainak ellátását, illetve a gyermekotthonban elhelyezett gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését.

Létesítés

110. § (1) A gyermekotthon létesítésekor figyelemmel kell lenni különösen arra, hogy az

a) ne legyen a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi fejlődésére káros környezetben,

b) tömegközlekedési eszközzel megközelíthető legyen.

(2) A gyermekotthon kezdeményezi a kapcsolatfelvételt a helyi közösséggel, és elősegíti a gyermekek részvételét a helyi szervezetek életében.

Dokumentumok

111. § A gyermekotthon nevelési alapidokumentuma a pedagógus munkakörben foglalkoztatott, továbbá a nevelő-gondozó munkát közvetlenül segítő felsőfokú végzettségű munkatársak (a továbbiakban együtt: nevelőtestület) által elfogadott, az intézményben folyó nevelés célját, alapelveit, módszereit tartalmazó szakmai program.

112. § (1) A gyermekotthon belső életének rendjét, a gyermek, fiatal felnőtt jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait a házirend tartalmazza. A házirendben kell megállapítani különösen

a) a napirendből adódó feladatokra,

b) a gyermek, fiatal felnőtt viselkedésére, továbbá a gyermekeknek, fiatal felnőtteknek egymással, valamint a gyermekotthon dolgozóival szemben tanúsítandó magatartására,

c) a gyermeknek, fiatal felnőttnek a hozzátartozókkal, illetve más személyekkel történő kapcsolattartására, a látogatás rendjére, az intézetből történő eltávozás és visszatérés rendjére,

d) a panaszjog érvényesítésének módjára [Gyvt. 36. § (1) bek.],

e) az érdek-képviselési fórum véleményezési és egyetértési jogának gyakorlására

vonatkozó előírásokat.

(2) A házirendet az igazgató a nevelőtestület, valamint a gyermekönkormányzat véleményének figyelembevételével és az intézményben működő érdek-képviselési fórum egyetértésével hagyja jóvá.

(3) A házirend egy példányát a gyermekotthonban jól látható helyen ki kell függeszteni.

Befogadás

113. § (1) A gyermekotthon befogadja

a) a szakszolgálat kijelölése alapján a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett,

b) a gyámhivatal által nevelésbe vett

gyermeket, ha a határozatban a gyermek gondozási helyeként a gyermekotthont jelölték meg.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerint kijelölt intézmény befogadó gyermekotthonként is működik.

(3) A befogadásról a gyermekotthon haladéktalanul értesíti

a) a beutaló szervet, illetve a gyámhivatalt,

b) a szakszolgálatot a 4. számú melléklet szerinti adatlapon,

c) a gondozott gyermek törvényes képviselőjét,

d) az átmeneti nevelt és ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek vérszerinti szülőjét,

e) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot,

f) a pártfogó felügyelet alatt álló gondozott gyermek pártfogó felügyelőjét.

(4) A gyermekotthon haladéktalanul értesíti a nevelésbe vételt elrendelő gyámhivatalt, ha a gondozott gyermek a határozatban megjelölt időpontig nem érkezett meg a gyermekotthonba.

114. § A gyermekotthon a gondozott gyermek kérelmére befogadhatja annak saját gyermekét. A saját gyermekre vonatkozóan egyebekben a 102. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

115. § (1) A gyermekotthon befogadja azt a fiatal felnőttet, akinek befogadását előzetesen nyilatkozatban vállalta, és utógondozói ellátását a gyámhivatal elrendelte, és az ellátás biztosítójaként a gyermekotthont jelölte meg.

(2) A gyermekotthon a fiatal felnőtt kérelmére befogadhatja annak gyermekét. A saját gyermekre vonatkozóan egyebekben a 103. § (2)-(5) bekezdéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

116. § (1) A gyermekotthon - ha rendelkezik a kora miatt különleges ellátást igénylő gyermek elhelyezésének, ellátásának feltételeivel - a védőnő, a házi orvos, a házi gyermekorvos vagy a kórházi gyermekorvos javaslatára átmeneti gondozásra befogadhatja a 3 éven aluli, egészségügyi okok miatt ellátást igénylő gyermeket.

(2) Az (1) bekezdés szerint befogadott gyermekre vonatkozóan egyebekben a 104. § (2)-(3) bekezdéseit megfelelően alkalmazni kell.

(3) A gyermekotthon befogadhatja a gyermek otthontalanná vált szülőjét, valamint a szociális válsághelyzetben levő várandós anyát is.

117. § (1) A gyermekotthon legfeljebb 3 napra átmeneti gondozásra befogadja azt az ellátást kérő gyermeket, aki lakóhelyéről önkényesen eltávozott, vagy szülője, gondozója elhagyta, és emiatt ellátás és felügyelet nélkül maradt. A befogadott gyermek számára ideiglenes gondozást kell biztosítani.

(2) A gyermekotthon a befogadásról értesíti a gyermek szülőjének lakóhelye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálatot, valamint a gondozási napok nyilvántartása érdekében a szakszolgálatot.

118. § (1) A befogadó gyermekotthon ideiglenesen befogadja

a) azt a gondozott gyermeket, aki gondozási helyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül

maradt, valamint

b) a Gyvt. 46. §-ának (1) bekezdésében meghatározott okból a rendőrség által bekísért, ideiglenes gondozást igénylő gyermekeket.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt gondozott gyermek befogadásáról a gyermekotthon haladéktalanul értesíti a gyermek gondozási helyét és egyben kéri, hogy a gyermek visszavételéről gondoskodjanak.

119. § (1) A gyermekotthon haladéktalanul értesíti a törvényes képviselőt a befogadott gyermekkel kapcsolatos minden lényeges eseményről, így különösen

a) az egészségi állapotában bekövetkezett jelentős változásról,

b) a bűncselekmény áldozatává válásáról,

c) haláláról,

d) gyermeke születéséről,

e) iskolai, munkahelyi fegyelmi ügyéről,

f) szabálysértési ügyéről,

g) büntetőjogi felelősségre vonás alapját képező cselekményéről.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjáról a gyermekotthon értesíti a szakszolgálatot is.

Az ellátás megszüntetése

120. § (1) A gyermekotthon a gyámhivatalnak a gondozott gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti, illetve tartós nevelését megszüntető határozata alapján az ellátást megszünteti, és a gondozott gyermeket a határozatban megjelölt személynek átadja. Az átadás megtörténtét a gondozott gyermeket átvevő személy aláírásával igazolja.

(2) Az ellátás megszüntetéséről az időpont és a gondozott gyermeket átvevő személy megjelölésével a gyermekotthon haladéktalanul értesíti

a) a gyámhivatalt,

b) a szakszolgálatot az 5. számú melléklet szerinti adatlapon,

c) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot,

d) a pártfogó felügyelet alatt álló gyermek pártfogó felügyelőjét.

121. § (1) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek ellátását a gyermekotthon a szülő kérelmére vagy a Gyvt.-ben meghatározott okok fennállása esetén megszünteti, és a gyermeket a törvényes képviselőjének átadja.

(2) A gyermekotthon haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, ha az átmeneti gondozásnak a Gyvt.-ben meghatározott időtartama eltelt, de a gyermek a családi környezetébe nem térhet vissza.

(3) Az átmeneti gondozás megszüntetéséről a gyermekotthon haladéktalanul értesíti

a) szakszolgálatot,

b) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot.

122. § (1) A gyermekotthon megszünteti a fiatal felnőtt utógondozó ellátását, ha

a) a Gyvt. 93. § (9) bekezdése szerint megszűnik az ellátás,

b) a gyámhivatal határozattal megszünteti az ellátást.

(2) Az utógondozói ellátás megszüntetéséről a gyermekotthon haladéktalanul értesíti a szakszolgálatot.

123. § (1) A lakóhelyéről, gondozási helyéről önkényesen eltávozott, átmeneti gondozásra befogadott gyermek ellátását - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a gyermekotthon megszünteti, ha a gyermek törvényes képviselője a gyermekért jelentkezik a gyermekotthonban.

(2) Ha a törvényes képviselő - a gondozásról szóló értesítés kézhezvételét követő - 3 napon belül nem jelentkezik a gyermekért, valamint az 57. § (3) bekezdésében meghatározott esetben, a gyermekotthon haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

(3) Ha a gyermekért jelentkező törvényes képviselő további átmeneti gondozást kér, a gyermekotthon tájékoztatja arról, hogy ennek biztosítása a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat feladata. Ha a törvényes képviselő a gyermek átvételét megtagadja, a gyermekotthon erről haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

(4) Az átmeneti gondozás megszüntetéséről a gyermekotthon haladéktalanul értesíti

a) a gyermek törvényes képviselőjét,

b) a szakszolgálatot,

c) a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot.

Elhelyezési feltételek

124. § (1) A gyermekotthonnak legalább 12, de legfeljebb 40 fő ellátására alkalmasnak kell lennie.

(2) A gyermekotthonban a gondozott gyermek nevelését, gondozását a szakmai programban meghatározott elvek szerint kialakított kisközösségekben (a továbbiakban: csoport) kell biztosítani. Egy csoportban legfeljebb 12 fő helyezhető el, kivéve a 126. § (5) bekezdésében, a 128. § (1) bekezdésében és a 128/A. § (2)-(4) bekezdésében foglalt eseteket.

(3) A csoport kialakításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a csoportok nemek és életkorok szerint vegyes összetételűek legyenek, kivéve, ha ez nem szolgálja a gondozott gyermek egészséges személyiségfejlődését. Testvéreket csak kivételesen indokolt esetben lehet különböző csoportban elhelyezni. A kiskorú elhelyezését, valamint az utógondozói ellátásban részesülő szülők és gyermekük együttes elhelyezését - a 128. § (4) bekezdésének c) pontjában foglaltak figyelembevételével - erre a célra kialakított helyiségben kell biztosítani.

(4) A csoport számára - a 128. § (2) bekezdésében meghatározott kivételekkel - önálló lakóteret kell biztosítani, amely hálósobákból, közös nappali szobából, konyha/étkezőből, valamint fürdőszobából és nemenkénti WC helyiségekből áll, továbbá a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszerelt. Egy hálósobában legfeljebb 4 gondozott gyermek helyezhető el. A minimálisan biztosítandó lakóterület-igényt a 6. számú melléklet tartalmazza.

(5) A gondozott gyermek személyes használati tárgyait és ruházatát a csoport lakóterében, társaitól elkülönítetten kell elhelyezni.

(6) A több csoport elhelyezésére szolgáló gyermekotthonban ki kell alakítani

a) sportolásra alkalmas termet, illetve udvart,

b) látogatók fogadására alkalmas helyiséget,

c) a terápiás célú foglalkozásokhoz (pszichológiai, gyógypedagógiai), korrepetáláshoz szükséges csoportszobát.

(7) A gyermekotthoni csoportban a gondozott gyermekekkel foglalkozó munkatársak (nevelő, gyermekfelügyelő, gondozó) számára a csoport lakóteréhez kapcsolódó önálló helyiséget kell biztosítani, ahol a gyermekkel szükségessé váló egyéni beszélgetéseket lefolytathatja, adminisztrációs feladatait végezheti, és éjszaka tartózkodhat.

(8) A befogadó gyermekotthonban a csoportok számától függetlenül ki kell alakítani a (6) bekezdés b) és c) pontjában megjelölt helyiségeket. A szakszolgálat keretében működő befogadó gyermekotthonban a csoport elhelyezésére szolgáló lakótérben nem kell konyhát/étkezőt kialakítani, amennyiben az elhelyezést biztosító épületben a gyermekek étkeztetése megoldható.

(9) Az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt számára külső férőhelyen biztosított lakhatás esetében a gyermekotthon, utógondozó otthon vezetője lakásbérleti szerződést köt az ingatlan tulajdonosával. A külső férőhelynek száraznak, világosnak, jól fűthetőnek kell lennie, és rendelkeznie kell a mindennapi életvitelhez szükséges alapvető berendezési, valamint használati tárgyakkal. A minimálisan biztosítandó lakóterület-igényt a 6. számú melléklet tartalmazza.

Lakásotthon

125. § (1) A lakásotthon olyan gyermekotthon, ahol önálló lakásban vagy családi házban történik a gondozott gyermek, fiatal felnőtt elhelyezése.

(2) A lakásotthonban legfeljebb 12 gondozott gyermek, fiatal felnőtt helyezhető el.

(3) A lakásotthonban a gyermekek elhelyezésére szolgáló lakótérre a 124. § (4) bekezdésében foglaltak, a munkatársak számára rendelkezésre álló önálló helyiségre a 124. § (7) bekezdésében foglaltak az irányadók.

A csoportgazdálkodás

125/A. § (1) A lakásotthonban, illetve ha a gyermekotthon gazdálkodási rendje lehetővé teszi, a gyermekotthoni csoportban önálló csoportgazdálkodás folyik a működtető által a lakásotthon, illetve a csoport számára rendelkezésre bocsátott havi ellátmányból.

(2) A csoportgazdálkodás pedagógiai célja a családi háztartás vezetésének modellezése annak érdekében, hogy a gondozott gyermek képessé váljon saját háztartás vezetésére.

Speciális gyermekotthon

126. § (1) A speciális gyermekotthon a szakellátás keretében

a) a súlyos pszichés tüneteket mutató,

b) a súlyos disszociális tüneteket mutató,

c) a pszichoaktív szerekkel küzdő

12. életévét - kivételesen indokolt esetben 10. életévét - betöltött gondozott gyermek számára kötelezően ellátandó alapfeladatként a gyermek állapotához igazodó speciális ellátást biztosít.

(2) A speciális gyermekotthonban legfeljebb 40 fő helyezhető el.

(3) A speciális gyermekotthon vagy a gyermekotthon speciális csoportja feladatkörébe tartozik a gyermekről való gondoskodás, szocializáció, reszocializáció, habilitáció és rehabilitáció is, ha a speciális gondozás más gondozási helyen nem biztosítható, illetve ha a gyermeknek a speciális gondozást nem igénylő gondozott gyermekektől való külön elhelyezése szükséges, és állapota nem indokolja a szociális bentlakásos intézményben való elhelyezését, vagy elhelyezése férőhely hiányában nem lehetséges.

(4) A gondozott gyermek elhelyezéséről az (1) bekezdésben meghatározott problématípusok szerint elkülönítetten kell gondoskodni.

(5) A speciális ellátást igénylő gondozott gyermekek közül legfeljebb 8 helyezhető el egy csoportban. A csoportban csak azonos nemű gyermekek helyezhetők el.

(6) A speciális gyermekotthonban, illetve gyermekotthon speciális csoportjában egy hálósobában legfeljebb 4 gondozott gyermek helyezhető el.

(7) A speciális gyermekotthonban, illetve gyermekotthon speciális csoportjában a gondozott gyermekek elhelyezésére szolgáló lakótérre a 124. § (4) bekezdésében foglaltak, a munkatársak számára biztosítandó önálló helyiségre vonatkozóan a 124. § (7) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(8) A speciális gyermekotthonban a gyermekcsoportok számától függetlenül ki kell alakítani a 124. § (6) bekezdésének b) és c) pontjában meghatározott helyiségeket.

(9) A speciális gyermekotthonban ki kell alakítani olyan, a lakótérhez kapcsolódó, de attól zárhatóan elválasztott, önálló lakószobából, fürdőszobából és WC-ből álló biztonsági elkülönítőt, amelyben a Gyvt. 81/A. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a Gyvt. 81/B. §-ának (3) bekezdése alapján személyes szabadságában korlátozott átmeneti vagy tartós nevelésbe vett (a továbbiakban: nevelésbe vett) gyermek tartózkodhat. A biztonsági elkülönítőt úgy kell kialakítani, hogy az abban tartózkodó nevelésbe vett gyermek magában kárt ne tehesen.

(10) Amennyiben a speciális gyermekotthon a Gyvt. 58. §-ának (3) bekezdése alapján bentlakásos ellátás keretében a nevelésbe vett gyermek személyiségvizsgálatát végzi, biztosítani kell a vizsgálandó gyermeknek a speciális gyermekotthonban lévő többi gyermektől elkülönítetten történő elhelyezésének lehetőségét.

Nevelési felügyelet

126/A. § (1) A Gyvt. 81/A. §-ának (1) bekezdésében körülírt magatartást tanúsító nevelésbe vett gyermek személyes szabadságának korlátozását a felügyeletét ellátó munkatárs vagy az intézmény pszichológusa vagy orvosa kezdeményezésére a speciális gyermekotthon vezetője, illetve annak távollétében az ügyeletes vezető írásban rendelheti el, kijelölve a helyiséget, ahol a nevelésbe vett gyermeknek tartózkodnia kell.

(2) A személyes szabadság korlátozásának elrendeléséről, valamint annak okáról a speciális gyermekotthon vezetője a Gyvt. 81/A. § (2) bekezdésben megjelölteken kívül tájékoztatja a nevelésbe vett gyermeket is. A speciális gyermekotthon vezetője biztosítja, hogy a gyermekjogi képviselő a személyes szabadságában korlátozott gyermekkel találkozhat, ügyében tájékozódjon.

(3) Amennyiben a személyes szabadság korlátozása során a speciális gyermekotthon vezetője a nevelésbe vett gyermek tartózkodási helyeként a biztonsági elkülönítőt jelöli ki, a személyes szabadság korlátozásának elrendelésével egyidejűleg intézkedni kell a nevelésbe vett gyermek haladéktalan orvosi vizsgálatáról.

(4) A nevelésbe vett gyermek a biztonsági elkülönítőben az orvos által szükségesnek tartott ideig, de legfeljebb 24 óráig tartózkodhat. Amennyiben a nevelésbe vett gyermek magatartása ezt követően sem rendeződik, kezelését fekvőbeteg-ellátó intézményben kell folytatni.

(5) Személyes szabadsága korlátozásának időtartama alatt a nevelésbe vett gyermek nem hagyhatja el a speciális gyermekotthon területét, illetve köteles a speciális gyermekotthon vezetője által kijelölt helyiségben - szükség szerint a biztonsági elkülönítőben - tartózkodni.

(6) A nevelési felügyelet alatt a speciális gyermekotthon vezetője gondoskodik a Gyvt. 81/B. § (3) bekezdésén alapuló gyámhivatali határozatban foglaltak végrehajtásáról.

Különleges gyermekotthon

127. § (1) A különleges gyermekotthon, a gyermekotthon különleges csoportja a szakellátás keretében

a) a kora miatt sajátos szükségletekkel bíró 3 év alatti,

b) a tartósan beteg, illetve fogyatékos

gondozott gyermek számára kötelezően ellátandó alapfeladatként a gyermek állapotához, illetve korához igazodó különleges ellátást biztosít.

(2) A különleges gyermekotthon vállalhatja a 6 éven aluli, fogyatékos és részterületen fejlődési elmaradást mutató gyermekek korai fejlesztését, gondozását, a képzési kötelezett gyermekek gondozását, fejlesztő felkészítését, amennyiben ennek tárgyi és személyi feltételeivel rendelkezik.

128. § (1) A 3 év alatti gondozott gyermekek közül legfeljebb 8 helyezhető el egy csoportban.

(2) A kizárólag 3 éven aluli gondozott gyermekekből álló csoport elhelyezésére és kizárólagos használatára biztosítani kell a 6. számú mellékletben meghatározottak szerint:

a) egy csoportszobát, amely alvásra, játszásra és étkezésre szolgál,

b) a csoportszobával egybenyíló fürdőszobát,

c) teraszt, a levegőztetés céljára,

d) játszásra alkalmas kertterületet.

(3) A helyiség berendezését a gondozott gyermekek korösszetételének és fejlettségi szintjének megfelelően kell kialakítani, és a növekedő gyermekek igényei szerint kell változtatni.

(4) 3 éven aluli gyermeket az a gyermekotthon (lakásotthon) fogadhat be, amelyben biztosított a következő

a) a szervezési feltételek körében

aa) a rendszeres és folyamatos orvosi ellátás,

ab) a területi védőnő rendszeres látogatása,

ac) a csecsemő, illetve kisgyermek folyamatos felügyelete, a gondozó állandó látó-, illetve hallótávolságon belüli tartózkodása;

b) személyi feltételek körében

ba) a csoportban a gyermekek gondozását, nevelését ellátó személyek között legalább 1 fő szakképzett csecsemő- és kisgyermek gondozónő alkalmazása,

bb) a csoportot ellátó valamennyi felnőtt alapvető - tanfolyami szintű - csecsemő, illetve kisgyermek gondozási-nevelési, elméleti és gyakorlati ismereteinek megléte;

c) a tárgyi feltételek körében

ca) a csecsemő, illetve a kisgyermek elhelyezésére, tartózkodására szolgáló helyiségekben a korosztály baleset-megelőzésére vonatkozó szabályok megtartása,

cb) a csecsemő, illetve a kisgyermek számára a külön játszóhely és elkerített szobarész,

cc) a csecsemő, illetve a kisgyermek ellátásához szükséges biztonságos, célszerű berendezési és felszerelési tárgyak, eszközök megléte.

(5) A gyermekotthonban és lakásotthonban nevelkedő csecsemő táplálásában az Országos Csecsemő- és Gyermekegészségügyi Intézet által kiadott módszertani levél az irányadó.

(6) Ha a gyermekotthon vállalja a kiskorú gondozott szülő és 3 év alatti gyermekének együttes elhelyezését, biztosítania kell az (4) bekezdés aa) és ab) alpontja, valamint c) pontja szerinti feltételeket, illetve az (4) bekezdés ac) alpontja alapján a szülő távollétében gondoskodnia kell a gyermek folyamatos felügyeletéről.

128/A. § (1) A különleges gyermekotthon vagy a gyermekotthon különleges csoportja feladatkörébe tartozik a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekről való gondoskodás, rehabilitáció és rehabilitáció is, ha a gyermek állapota nem indokolja az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában való elhelyezését, vagy az elhelyezése férőhely hiányában nem lehetséges.

(2) A különleges ellátást igénylő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekek közül egy csoportban legfeljebb

a) 8 tartósan beteg, vagy

b) 8 középsúlyosan, súlyosan fogyatékos vagy

c) 10 enyhén fogyatékos

gyermek helyezhető el.

(3) A különleges ellátást nem igénylő gyermekek 12 fős csoportjában legfeljebb 4 fogyatékos gyermek helyezhető el.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott csoport létszámát csökkenteni kell

a) 1 fővel, ha 1 vagy 2 fő,

b) 2 fővel, ha 3 vagy 4 fő

fogyatékos gyermeket helyeznek el a csoportban.

(5) A különleges ellátást igénylő gyermekek elhelyezésére szolgáló lakótérre a 124. § (4) bekezdésében foglaltak, a munkatársak számára biztosítandó önálló helyiségre a 124. § (7) bekezdésében foglaltak, illetve a több csoport elhelyezésére szolgáló gyermekotthonra a 124. § (6) bekezdésében foglaltak az irányadók.

Utógondozó otthon

129. § (1) Az utógondozó otthon olyan gyermekotthon, amely a szakellátás keretében a fiatal felnőtt számára alaptevékenységként biztosítja az utógondozói ellátást.

(2) Az utógondozó otthon befogadhatja azt a fiatal felnőttet, akinek befogadását előzetesen nyilatkozatban vállalta, és az ellátását a gyámhivatal elrendelte, az ellátás biztosítójaként az utógondozó otthont jelölte meg.

(3) A fiatal felnőtt befogadásáról az utógondozó otthon haladéktalanul értesíti a szakszolgálatot.

(4) Az utógondozó otthon a fiatal felnőtt kérelmére befogadja annak gyermekét, feltéve, hogy a gyermek törvényes képviselője ehhez hozzájárult. A fiatal felnőtt gyermekével kapcsolatos teendőkre a 103. § (2)-(5) bekezdései az irányadók.

(5) Az utógondozó otthon megszűnteti a fiatal felnőtt utógondozói ellátását, ha

a) a Gyvt. 93. § (9) bekezdés szerint megszűnik az ellátás,

b) a gyámhivatal határozatával megszűnteti az ellátást.

Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság

129/A. § (1) Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság (a továbbiakban: országos bizottság) feladata

a) szakvéleményt készíteni a nevelésbevételi eljárás, illetve a gondozási hely megváltoztatására irányuló eljárás során, ha a gyermek gondozási helyeként a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság (a továbbiakban: megyei bizottság), illetve a gondozási hely megváltoztatását javasoló szerv vagy személy a gyermek gondozási helyeként a Minisztérium speciális gyermekotthonait (a továbbiakban: a Minisztérium gyermekotthona) javasolja,

b) felülvizsgálni a megyei bizottságnak a gyermek gondozási helyének meghatározása tárgyában született szakvéleményét, ha azt az érdemi határozat elleni fellebbezési eljárásban kérték,

c) a gyámhivatal felkérésére szakvéleményt készíteni az új elhelyezési tervhez a Gyer. 106. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

(2) Az országos bizottság szakvéleménye tartalmazza, hogy a gyermek állapota igényli-e a Minisztérium gyermekotthonában történő elhelyezését, továbbá az egyéni elhelyezési terv elkészítésére, illetve annak módosítására vonatkozó javaslatot.

(3) Az országos bizottság különösen annak a speciális ellátást igénylő gyermeknek javasolja a Minisztérium gyermekotthonában történő elhelyezését, aki

a) súlyos neurotikus, pszichotikus állapota,

b) súlyos erőszakos cselekmények elkövetése,

c) pszichoaktív szerek használata

miatt olyan különleges szakértelmet igénylő terápiára szorul, amelyet a lakóhelyén, gondozási helyén nem tudnak biztosítani a számára, illetve akinek kiemelése eddigi környezetéből a saját érdekében feltétlenül indokolt.

(4) Az országos bizottság a Minisztérium gyermekotthonának értesítése alapján nyilvántartást vezet a gyermekotthon üres férőhelyeiről.

(5) Az országos bizottság az (1) bekezdés a) pontja szerinti szakvéleményének megküldésével egyidejűleg arról is tájékoztatja a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy a Minisztérium melyik gyermekotthona, mely időponttól kezdve tudja fogadni a gyermeket. Az országos bizottság a gyermek elhelyezésére vonatkozó javaslatáról és az elhelyezés javasolt időpontjáról értesíti a Minisztérium gyermekotthonát is.

(6) Amennyiben nincs üres férőhely, az országos bizottság felkéri a gyermekotthont, hogy az általa elhelyezni javasolt gyermeket vegye fel a várakozók nyilvántartásába, és férőhely szabaddá válása esetén haladéktalanul tájékoztassa a gyermek elhelyezésében illetékes gyámhivatalt. Erről a bizottság értesíti a tőle szakvéleményt kérő szakszolgálatot, illetve gyámhivatalt.

(7) Az országos bizottság javaslatot tehet arra, hogy a gyermek teljes körű ellátása a speciális gyermekotthonban, illetve a gyermekotthon speciális csoportjában haladja meg a 2 évet [Gyvt. 58. § (2) bek.]. Erre különösen akkor kerülhet sor, ha a gyermek terápiája még nem fejeződött be, és személyiségállapota miatt nem alkalmas a normál csoportban a többi gyermekkel való együttélésre.

(8) Az országos bizottság minden év január 31-éig beszámolót készít a miniszter számára az előző évben végzett munkájáról.

A Minisztérium gyermekotthona

130. § (1) A Minisztérium országos illetékességgel speciális gyermekotthonokat működtet.

(2) A Minisztérium gyermekotthonának működésére a speciális gyermekotthonra vonatkozó rendelkezéseket a 131-135. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

131. § (1) A Minisztérium gyermekotthona annak a 12. - kivételesen indokolt esetben 10. - életévét betöltött gondozott gyermeknek biztosít speciális ellátást, akinek gondozási helyéül a gyámhivatal az országos bizottság szakvéleménye alapján - a Minisztérium gyermekotthonát jelölte meg.

(2) A Minisztérium gyermekotthona a speciális ellátás keretében a gyermek állapotához, szükségleteihez igazodó terápiát nyújt azon gyermek számára, aki

a) súlyos neurotikus, illetve pszichotikus állapota, vagy

b) súlyos erőszakos cselekmények elkövetése, vagy

c) pszichoaktív szerek rendszeres használata, vagy

d) szerzett immunhiányos tünetegyüttesben való megbetegedése

miatt különleges szakértelmet igénylő terápiára szorul.

(3) A gyermekek elhelyezéséről a (2) bekezdésben meghatározott problémátípusok szerint elkülönítetten kell gondoskodni.

(4) A Minisztérium gyermekotthona az üres férőhelyeiről folyamatosan tájékoztatja az országos bizottságot.

(5) A Minisztérium gyermekotthona nyilvántartást vezet azokról a gyermekekről, akiknek az elhelyezésére az országos bizottság javaslatot tett, de férőhely hiányában elhelyezésükre csak későbbi időpontban kerülhet sor (várakozó lista). A Minisztérium gyermekotthona haladéktalanul értesíti a várakozó listán szereplő gyermek ügyében illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálatot és a törvényes képviselőt, ha a gyermeket fogadni tudja.

132. § Ha a gyám a nevelésbe vett gyermeknek a Minisztérium gyermekotthonában történő elhelyezését

tartja indokoltnak, javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gyermek gondozási helyének megváltoztatására.

133. § (1) A gyámhivatalnak a gondozási helyet kijelölő, vagy a gondozási hely megváltoztatását elrendelő határozata alapján a gyám gondoskodik a nevelésbe vett gyermeknek a Minisztérium gyermekotthonába történő kíséréséről.

(2) A Minisztérium gyermekotthonában elrendelt nevelési felügyelet végrehajtására a 126/A. §-ban foglaltak az irányadóak.

134. § (1) A Minisztérium gyermekotthonában a nevelésbe vett gyermek az ott történő elhelyezését szükségessé tevő ok megszűnéséig, de legfeljebb 2 évig tartózkodhat.

(2) Az igazgató, amennyiben a nevelésbe vett gyermeknek a Minisztérium gyermekotthonában való elhelyezését már nem tartja indokoltnak, javasolhatja a gyámhivatalnak a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének megváltoztatását.

(3) Ha a gyámhivatal - az országos bizottság véleményének figyelembevételével - határozatot hoz a gyermek gondozási helyének megváltoztatásáról, a gyám gondoskodik a nevelésbe vett gyermeknek a gyámhivatal határozatában megjelölt új gondozási helyére való kíséréséről.

135. § (1) Ha a nevelésbe vett gyermeknek a Minisztérium gyermekotthonában történő tartózkodása a gyermek speciális szükségleteihez, állapotához igazodó terápia, vagy tanulmányainak befejezése érdekében nagykorúvá válását követően is indokolt, a gyermekotthon igazgatója a nevelésbe vett gyermek nagykorúságának elérése előtt 3 hónappal javaslatot tesz a gyámnak a gyermek utógondozói ellátásra történő felterjesztésére. A Minisztérium gyermekotthonának igazgatója a javaslattal együtt megküldi a nevelésbe vett gyermek utógondozói ellátásra való befogadásáról szóló nyilatkozatot.

(2) Ha a Minisztérium gyermekotthonában elhelyezett, utógondozói ellátott fiatal felnőtt speciális szükségleteihez, állapotához igazodó terápia befejeződött, vagy tanulmányait befejezte, de utógondozói ellátása továbbra is indokolt, ez irányú kérelmét az utógondozást elrendelő gyámhivatalnál terjesztheti elő.

6. Cím

A TERÜLETI GYERMEKVÉDELMI SZAKSZOLGÁLTATÁS ÉS A SZAKSZOLGÁLTATÁS

136. § A személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében szakszolgáltatásként biztosítani kell

- a) a gondozási hely meghatározásával,
- b) az ideiglenes elhelyezési feladatot ellátók kijelölésével,
- c) a nevelőszülői hálózattal,
- d) az örökbefogadás szakmai előkészítésével,
- e) a gondozott gyermek gondozásával,
- f) egyes nevelésbe vett gyermek gyámságával, gondnokságával, a Gyvt. 80. §-ának (3) bekezdése szerinti hivatásos gyámsággal,
- g) a szaktanácsadással,
- h) a nyilvántartással,

i) a megyei bizottság működtetésével

kapcsolatos feladatokat.

A szakszolgálat feladatai

Javaslat a gondozási hely meghatározásához

137. § (1) A gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében a szakszolgálat által működtetett megyei bizottság - a gyámhivatal megkeresésére - a gyermekre vonatkozóan szakvéleményt ad, és javaslatot tesz az elhelyezés formájára. A szakszolgálat ennek alapján készíti el az elhelyezési javaslatot.

(2) A szakvélemény elkészítéséhez el kell végezni a gyermek személyiségvizsgálatát, melynek célja a gyermek egészségi, illetve személyiségállapotának meghatározása.

(3) A vizsgálat keretében

a) az egészségügyi vizsgálat megállapítja a testi fejlettséget, az esetleges testi, illetve érzékszervi fogyatékoságokat, betegségeket és idegrendszeri károsodásokat,

b) a pedagógiai és pszichológiai vizsgálat a rendelkezésre álló adatok és dokumentáció, valamint a gyermek megfigyelése, és megfelelő vizsgálati módszerek segítségével megállapítja a gyermek értelmi képességeinek szintjét, valamint személyiségfejltségének fokát, neveltségi állapotát, továbbá a személyiségfejlődés, illetőleg a magatartás esetleges zavarainak okát és természetét.

(4) A (3) bekezdés szerinti részvizsgálatok elvégzésétől akkor lehet eltekinteni, ha két hónapnál nem régebbi vizsgálati eredmény áll rendelkezésre. A vizsgálatok eredményei alapján a megyei bizottság szakvéleményt készít.

(5) Fogyatékos gyermek esetében a szakszolgálat a megyei bizottság részére beszerzi az értelmi, testi, illetve érzékszervi fogyatékoságot megállapító szakvéleményt.

(6) A Gyvt. 82. §-ának (7) bekezdésében meghatározott 5 tagból álló megyei bizottság elvégzi a speciális ellátást igénylő gyermek személyiségvizsgálatát, és szakvéleményének kialakítását követően javaslatot tesz a gyermek állapotának leginkább megfelelő elhelyezési formára.

(7) Ha a megyei bizottság a Minisztérium gyermekotthonában történő elhelyezésre tesz javaslatot, a szakszolgálat - a megyei bizottság szakvéleményének egyidejű megküldésével - értesíti az országos bizottságot, és felkéri szakvélemény elkészítésére.

(8) Ha az országos bizottság szakvéleménye alapján is indokolt a gyermek gondozási helyeként a Minisztérium gyermekotthonát kijelölni, a szakszolgálat erre irányuló javaslatot tesz a gyámhivatalnak. Ha az országos bizottság szakvéleménye szerint nem indokolt, vagy férőhely hiányában nem lehetséges a Minisztérium gyermekotthonában történő elhelyezés, a szakszolgálat más, a gyermek állapotának megfelelő gondozási helyre tesz javaslatot.

(9) Az elhelyezési javaslat előkészítése során a szakszolgálat figyelembe veszi a gyámhivatal által rendelkezésére bocsátott, az esetleges korábbi gyermekvédelmi gondoskodásra vonatkozó iratokat, valamint az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket befogadó gyermekotthon vezetőjének írásos összefoglalóját a gyermekkel kapcsolatos tapasztalatairól.

(10) Az elhelyezési javaslatot a szakszolgálat a Gyvt. 82. §-ának (2)-(3) bekezdésében meghatározott szempontok figyelembevételével készíti el, és kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a különleges, illetve speciális ellátást igénylő gyermek hozzájusson az állapotának megfelelő ellátáshoz. Több telephellyel működő gyermekotthon esetében az elhelyezési javaslatot telephelyekre vonatkozóan kell megtenni.

(11) Az elhelyezési javaslat kialakítása érdekében a szakszolgálat elhelyezési értekezletet hív össze. Az értekezletre meg kell hívni a gyermeket és szülőjét, valamint a gyermek lakóhelye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálat, illetve a javasolni kívánt gondozási hely képviselőjét vagy a javasolni kívánt nevelőszülőt és működtetőjének képviselőjét, akiknek a szakszolgálat által előterjesztett elhelyezési javaslatra vonatkozó véleményét írásban kell rögzíteni. A speciális ellátást igénylő gyermek esetén az elhelyezési értekezletre a fentiekén kívül meg kell hívni a gyermekjogi képviselőt is. A javasolni kívánt gondozási hely képviselője - fenntartója egyetértésével - vállalhatja a más megye (illetve a főváros) ellátási kötelezettsége alá tartozó gyermek befogadását.

(12) Az elhelyezési javaslatot a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjának kitöltésével kell elkészíteni. Az elhelyezési javaslatot a megkereséstől számított 30 napon belül kell a gyámhivatal részére megküldeni.

Javaslat a gondozási hely megváltoztatásához

138. § (1) A szakszolgálat javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gondozott gyermek gondozási helyének megváltoztatására, ha lényegesen megváltoztak azok a körülmények, amelyekre a gyámhivatal az elhelyezési döntését alapította, illetve, ha az a gyermek érdekében más okból szükséges.

(2) A gondozási hely megváltoztatását célzó javaslat kialakítására a 137. § (10)-(11) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(3) Ha a gondozási hely megváltoztatására irányuló javaslat a Minisztérium gyermekotthonában való elhelyezésre irányul, az országos bizottság szakvéleményét figyelembe véve a szakszolgálat a 137. § (8) bekezdésében foglaltak szerint jár el.

Egyéni elhelyezési terv készítése

139. § (1) A szakszolgálat a gyámhivatal megkeresésére, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve elkészíti - a szülő, a gyermek, valamint a gondozási hely, illetve a gyermek lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálat családgondozója és a hivatásos gyám bevonásával - a gyermek további életútjának alakítására vonatkozó célkitűzéseket és a szükséges intézkedéseket magában foglaló egyéni elhelyezési tervet.

(2) Az elhelyezési terv elkészítésére a szakszolgálat értekezletet hív össze, amelyre meghívja az (1) bekezdésben felsorolt személyeket. A szakszolgálat, illetve a meghívott személyek további a Gyvt. 17. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetek képviselőit is meghívhatják, illetve olyan további személyeket, akiket az elhelyezési terv megvalósítása iránt, illetve, akik a megvalósításhoz hatékony segítséget nyújthatnak.

140. § (1) Az egyéni elhelyezési tervet úgy kell elkészíteni, hogy alkalmas legyen a gondozott gyermek saját családjába történő visszatérésének, az örökbefogadásnak, vagy más családot pótló környezetbe kerülésének elősegítésére.

(2) Az egyéni elhelyezési tervnek a Gyer. 107. § (2)-(3) bekezdésében, illetve a Gyer. 113. §-ban meghatározott rendelkezéseket kell tartalmaznia.

(3) A tervben külön fel kell tüntetni a gyámhivatal jóváhagyását igénylő rendelkezéseket.

(4) A speciális ellátást igénylő gyermek esetén az elhelyezési tervnek - a (2)-(3) bekezdésben meghatározottakon túl - tartalmaznia kell a speciális gyermekotthoni elhelyezés várható idejét, a speciális ellátást szükségessé tevő problémát, továbbá annak a személynek, nevelőszülőnek vagy gyermekotthonnak a megjelölését, ahova a speciális gyermekotthoni elhelyezés megszüntetését követően a gyermek kerülni fog.

141. § (1) A tervben meg kell jelölni azt a személyt, akinek gondozásába kerül a gyermek, az átmeneti nevelésbe vétel megszüntetését követően. Általában annak a szülőnek vagy más közeli hozzátartozónak a gondozására kell bízni a gyermeket, aki őt az átmeneti nevelésbe vételkor jogszerűen tartotta magánál és gondozta. Amennyiben ez ellentétes a gyermek érdekeivel, a gyermek gondozását arra alkalmas más személynél kell biztosítani.

(2) A tervben meg kell határozni azt a határidőt, ameddig az átmeneti nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételeket biztosítani kell. A határidő lejártakor felül kell vizsgálni, hogy ezek megvalósultak-e. A tervben meg kell határozni az egyes feltételek megteremtésének határidejét is.

(3) A tervben meg kell határozni

a) a gondozott gyermek és a szülő kapcsolattartására vonatkozó elvárásokat és a kapcsolattartást segítő szolgáltatásokat,

b) azokat a feltételeket, melyeket a szülőnek biztosítani kell az átmeneti nevelésbe vétel megszüntetéséhez (pl. megfelelő lakás, a megfelelő lakberendezés, a rendszeres jövedelem, az alkoholfüggőség, drogfüggőség rendeződése, az antiszociális magatartás megszüntetése stb.),

c) azokat a feltételeket, melyeket a gondozott gyermeknek teljesítenie kell az átmeneti nevelésbe vétel megszüntetéséhez (pl. szüleikhez vagy másokhoz fűződő személyes viszonyának megváltoztatása, az alkoholfüggőség vagy más kóros szenvedély rendeződése, az antiszociális magatartásának megszüntetéséhez stb.).

(4) A szülőt, illetve a gondozott gyermeket figyelmeztetni kell arra, hogy a (3) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítése nem kötelező, de a teljesítés hiányában az átmeneti nevelés nem szüntethető meg.

142. § (1) Az egyéni elhelyezési tervben olyan szakmailag indokolt feltételek határozhatók meg, melyek rögzítése a gyermek, a szülő (törvényes képviselő), a családgondozók, illetve mások együttműködésének szervezéséhez szükségesek.

(2) A tervben a gondozott gyermek, illetve a szülő részére biztosítandó támogatásokat egyaránt rögzíteni kell. A terv tartalmazza ezek megnevezését és azt, hogy ki gondoskodik azok megszerzéséről.

Ideiglenes elhelyezési feladatot ellátók kijelölése

143. § (1) A szakszolgálat - a megyei, fővárosi önkormányzat vagy más működtető felkérésére - javaslatot készít az ideiglenes elhelyezést igénylő,

a) a Gyvt. 46. §-ának (1) bekezdésében meghatározott okból a rendőrség által bekísért,

b) ideiglenes hatállyal elhelyezett,

c) gondozási helyéről önkényesen eltávozó gondozott

gyermeket ellátó nevelőszülő és gyermekotthon kijelölésére.

(2) A szakszolgálat írásban tájékoztatja a nevelőszülőt és a gyermekotthont az ideiglenes elhelyezéssel kapcsolatos feladatokról, a gyermek bekerülésének lehetséges körülményeiről.

(3) Az ideiglenes elhelyezés ellátására

a) a nevelőszülő a feladatvállalását tartalmazó írásbeli nyilatkozata alapján, a nevelőszülői hálózatot működtető egyetértésével,

b) a gyermekotthon - a vezetője véleményének előzetes kikérése alapján - a fenntartó egyetértésével jelölhető ki.

(4) Az ideiglenes elhelyezés ellátására az a nevelőszülő, illetve gyermekotthon jelölhető ki, ahol a bekerülő gyermekek elkülönített elhelyezése biztosítható aktuális egészségi, illetve személyiségállapotokra és a bekerülés körülményeire figyelemmel. A 3 éven aluli gyermekek ideiglenes elhelyezésére olyan nevelőszülőt, illetve gyermekotthont kell kijelölni, ahol a korosztály ellátásához szükséges feltételek rendelkezésre állnak.

(5) A nevelőszülők, illetve a gyermekotthonok kijelölésénél törekedni kell a megye, a főváros valamennyi - megközelítőleg azonos földrajzi nagyságú - körzetének ellátására.

A nevelőszülői hálózat működtetése

144. § (1) A szakszolgálat a nevelőszülői hálózat működtetését a 94-100. §-okban foglaltak szerint látja el.

(2) A nevelőszülői tanácsadó hivatásos gyámi, vagyonkezelő, gyámi-gondozói tanácsadói, illetve eseti gondnoki feladatot nem láthat el.

Az örökbefogadás előkészítése

145. § (1) A szakszolgálat a külön jogszabályban meghatározottak szerint nyilvántartásba veszi

a) a gyámhivatal határozatával örökbefogadhatóvá nyilvánított, illetve tartós nevelésbe vett,

b) a Gyvt.-ben meghatározott személyek, illetve intézmények által bejelentett örökbefogadható gyermeket, és erről tájékoztatja az Intézetet.

(2) A szakszolgálat az örökbefogadási szándékkal jelentkező személyt a Gyer. 38. § (3) bekezdése szerint nyilatkoztatja, és tájékoztatja az örökbefogadás feltételeiről, az alkalmassági vizsgálat céljáról, jellegéről, valamint helyéről és időpontjáról, továbbá a családi és lakáskörülményeik feltárását szolgáló helyszíni tájékoztató időpontjáról. A családi és lakáskörülmények feltárására a szakszolgálat felkérheti a gyermekjóléti szolgálatot is.

(3) A szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személyt a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően felkészíti az örökbefogadásra.

(4) A szakszolgálatnak az örökbefogadni szándékozó személy beleegyezésével fel kell kérnie annak háziorvosát - szükség esetén szakorvosát - annak megállapítására, hogy az örökbefogadni szándékozó személy egészségi állapotát tekintve alkalmas-e gyermek felnevelésére. A felkérésben választ kell kérni arra, hogy az örökbefogadni kívánó személy nem szenved-e

a) a gyermek megfelelő ellátását is korlátozó testi, érzékszervi, értelmi fogyatékosságban,

b) súlyos pszichotikus zavarban,

c) alkoholfüggőségben,

d) kábítószer-függőségben,

e) olyan betegségben, amely miatt - akár időszakosan is - akadályozott a gyermekről való gondoskodás, illetve amely a gyermek fejlődését veszélyezteti.

(5) Az örökbefogadni szándékozó személy pszichikai alkalmasságának vizsgálata során a szakszolgálat feltárja, hogy

- a) az örökbefogadási szándék motivációja,
- b) a család élethelyzete,
- c) az örökbefogadni szándékozó személy életkora és személyisége,
- d) a gyermek nevelésével kapcsolatos elképzelése

előreláthatólag biztosítja-e az örökbefogadandó gyermek harmonikus fejlődését, felnevelését.

(6) A szakszolgálat az örökbefogadni szándékozó személy lakóhelyének felkeresése során a helyszínen tájékozódik, hogy a lakókörnyezet, illetve a családi és lakáskörülmények alkalmasak-e gyermek örökbefogadására, lehetőség szerint az együttélő családtagok véleményét ki kell kérni.

(7) A szakszolgálat a házi orvos szakvéleménye, a lélektani alkalmassági vizsgálat, valamint a helyszíni tájékozódás alapján kialakítja álláspontját az örökbefogadni szándékozó alkalmasságát illetően, amelyről tájékoztatja az örökbefogadni szándékozót [Gyer. 38. § (6) bekezdés].

(8) A szakszolgálat megküldi a gyámhivatalnak a Gyer. 39. § (1) bekezdés szerinti javaslatait, valamint a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatát. A szakszolgálati javaslatban ki kell térni arra, hogy az örökbe fogadni szándékozó

- a) milyen életkorú,
- b) sérült vagy fogyatékos

gyermek örökbefogadására alkalmas.

146. § (1) A szakszolgálat az örökbefogadni szándékozó alkalmasságát megállapító gyámhivatali határozat alapján nyilvántartásba veszi az örökbefogadni szándékozót.

(2) Az örökbe fogadni szándékozókat az alkalmasságot megállapító gyámhivatali határozat kézhezvételekor az örökbefogadási szándék 145. § (2) bekezdése szerinti bejelentésének napjával kell az örökbefogadásra várakozók sorrendjébe besorolni.

(3) A nyilvántartásba vételről - amennyiben ehhez az örökbe fogadni szándékozó nyilatkozatával hozzájárult - a szakszolgálat értesíti az Intézetet, valamint az örökbefogadni szándékozó személyt.

(4) A szakszolgálat a várakozási idő alatt félévente felkeresi az örökbe fogadni szándékozót és tájékoztatja kérelme teljesülésének esélyeiről.

(5)

(6) Ha a nyilvántartásba vétel oka már nem áll fenn, a szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozót az Ar. 2. §-ának (4) bekezdése alapján törli a nyilvántartásából.

147. § (1) A szakszolgálat feladata a nyilvántartásában szereplő örökbe adható gyermekek számára, a nyilvántartásában szereplő örökbe fogadni szándékozók közül - a nyilvántartási sorrend figyelembevételével - a legmegfelelőbb örökbefogadó szülő kiválasztása.

(2) Ha a nyilvántartásokban találnak olyan gyermeket, illetve örökbefogadásra várót, akik között az adatok alapján várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolat alakulhat ki, a szakszolgálat a gyermek gondozójának,

valamint törvényes képviselőjének a bevonásával dönt a személyes kapcsolat felvételének a lehetőségéről, és erről értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

(3) Amennyiben az örökbe fogadni szándékozó személy a szakszolgálat által a kiválasztott gyermekről nyújtott részletes tájékoztatás alapján találkozni kíván a gyermekkel, a szakszolgálat munkatársa megszervezi a kérelmezőnek a gyermekkel való személyes találkozását. A látogatás időpontjáról a gyermek törvényes képviselőjét értesíteni kell.

(4) A kérelmező további tájékoztatást kérhet a gyermekről az őt gondozó személytől, majd megtekintheti a gyermeket, de a gyermek nem tudhat arról, hogy a kérelmező őt örökbefogadási céllal látogatja meg.

(5) Amennyiben a kérelmező a megismerkedés alapján további kapcsolatot szeretne kialakítani a gyermekkel, a szakszolgálat, a gondozó intézmény (személy) és a törvényes képviselő által megállapított gyakorisággal, a közösen megbeszélte időpontokban felkeresheti a gyermeket.

(6) A személyes kapcsolatfelvételtől számított 30 napon belül a szakszolgálat - a gyermek gondozója, illetve törvényes képviselője bevonásával - kialakítja álláspontját arra vonatkozóan, hogy javasolja-e a gyámhivatal felé a gyermeknek a kérelmező gondozásába történő kihelyezését, és erről a kérelmezőt tájékoztatja.

(7) A szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó kérelmére a javaslatot, a gyámhivatal által bekért igazolásokkal és szakvéleményekkel, valamint az ítélőképessége birtokában levő gyermek meghallgatásáról készült jegyzőkönyvvel együtt megküldi a gyámhivatal részére [Gyer. 45. § (8) bekezdés].

(8) A gondozásba történt kihelyezésről a szakszolgálat értesíti az Intézetet.

(9) A szakszolgálat a gyámhivatal felkérésére figyelemmel kíséri a kihelyezett gyermek gondozását, a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermek családba történő beilleszkedését, és a gyámhivatal által kitűzött határidőre megküldi az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát.

(10) A szakszolgálat törli az örökbefogadható gyermekek nyilvántartásából azt a gyermeket, akinek az örökbefogadását a gyámhivatal jogerős határozattal engedélyezte, és erről az Intézetet is értesíti.

148. § Ha a szakszolgálatot az Intézet arról értesíti, hogy az országos nyilvántartásban szerepel olyan más megyei illetőségű vagy külföldi állampolgárságú örökbefogadni szándékozó személy, aki várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani a szakszolgálat nyilvántartásában szereplő gyermekkel, a szakszolgálat a 147. § (2)-(10) bekezdéseiben foglaltak szerint jár el.

Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése

149. § A szakszolgálat a 84. §-ban foglaltak szerint elkészíti az általa működtetett nevelőszülői hálózatnál, illetve a más bentlakásos intézményben elhelyezett átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét.

Szakmai segítség, ellenőrzés és tájékoztatás

150. § (1) A szakszolgálat gyámi gondozói tanácsadója a gyermeki jogok érvényesülése érdekében szakmailag folyamatosan segíti és ellenőrzi a gondozott gyermek gyámjának, gondozójának nevelői, gondozói, illetve gyámi tevékenységét, az egyéni gondozási-nevelési tervben foglaltak végrehajtását, az egyéni elhelyezési terv megvalósulását.

(2) A gyámi gondozói tanácsadó az (1) bekezdésben foglaltak megvalósítása érdekében szükség szerinti gyakorisággal, de legalább 2 havonta egyszer a kijelölt gondozási helyen találkozik a gondozott gyermekkel, a gondozóval és a gyámmal. A látogatás keretében

a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermekkel folytatott - ha a gyermek kéri, vagy a gyámi gondozói

tanácsadó szükségesnek tartja négy szemközti - beszélgetés során tájékozódik a gondozott gyermek helyzetéről, fejlődéséről, esetleges problémáiról; a gyermek kérésére közreműködik a gyermek és a gondozó, illetve a gyám között felmerült vitás kérdések tisztázásában,

b) a gondozó, illetve a gyám felkérésére részt vesz a gondozó intézmény szakmai fórumain,

c) a gyám felkérésére segítséget nyújt az egyes jognyilatkozatok megtételéhez szükséges gyámi álláspont kialakításában,

d) a gondozóval, illetve a gyámmal folytatott konzultáció során tájékozódik

da) a gyermeki jogok érvényesülésének biztosításáról,

db) a gyámhivatali határozatban foglaltak betartásáról,

dc) az egyéni elhelyezési, valamint az egyéni gondozási-nevelési tervben foglaltak megvalósulásáról,

dd) a 83-85. §-ban szabályozott gondozási-nevelési feladatok ellátásáról, valamint a 87-89. §-ban rögzített családi kapcsolatok alakulásáról.

(3) A gyámi gondozói tanácsadó a látogatás során szerzett tapasztalatait, megállapításait, illetve a gyermek érdekében tett intézkedéseit írásban dokumentálja. A szakszolgálat ennek alapján teszi meg a (4)-(5) bekezdésben, valamint a 151-152. §-ban meghatározott intézkedéseit.

(4) A szakszolgálat a gyámhivatal megkeresésére, ennek hiányában félévente írásban tájékoztatja a gyámhivatalt

a) a gyám tevékenységéről,

b) a gyermek és a szülő kapcsolattartásának alakulásáról,

c) a szülőnek a gondozó intézménnyel vagy személlyel való együttműködéséről,

d) a gyermeknek a kijelölt gondozási helyre történő beilleszkedéséről.

(5) A nevelésbe vételkor fennállt körülmények megváltozásakor, illetve a gyámhivatal megkeresésére a nevelésbe vétel éves felülvizsgálatakor a szakszolgálat javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gondozott gyermek

a) nevelésbe vételének megszüntetésére vagy fenntartására,

b) az elhelyezési tervének fenntartására vagy módosítására,

c) gondozási helyének megváltoztatására, új gyámjának kirendelésére, amennyiben ez szükséges.

151. § (1) A szakszolgálat folyamatosan figyelemmel kíséri a nevelőszülőnél vagy más bentlakásos intézményben elhelyezett gondozott gyermek és szülője kapcsolattartásának alakulását, illetve a szülőnek a nevelőszülővel vagy a gondozó intézménnyel való együttműködését, és erről megkeresésre, ennek hiányában félévente tájékoztatja a gyámhivatalt.

(2) A szakszolgálat a gyámi tanácsadó, a gyermek gyámja, valamint a gondozó intézmény vagy személy jelzésére, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 48/A. §-ának (1)-(2) bekezdésében meghatározott esetekben a gyermek örökbe fogadhatónak nyilvánítását javasolhatja a gyámhivatalnak. A javaslatban arra is ki kell térni, hogy a szakszolgálat által vezetett nyilvántartásban szerepel-e olyan örökbe fogadni szándékozó személy, aki a gyermeket örökbe fogadná.

152. § Ha a szakszolgálat azt tapasztalja, hogy a gyám a kötelességeit nem teljesíti, vagy nem megfelelően teljesíti, javaslatot tehet a gyámhivatalnak a gyámi jogkör korlátozására, illetve a gyám felmentésére vagy elmozdítására.

Családgondozás, utógondozás

153. § (1) Amennyiben a gondozott gyermek gondozási helye nem gyermekotthonban, illetve nem nevelőszülőnél van, a gyermekvédelmi szakszolgálat családgondozója a személyes segítő munka során

- a) segíti a gyermeket a családi, lakóhelyi és iskolai környezetbe történő visszailleszkedésben,
- b) közreműködik a gyermek és szülei kapcsolatának rendezésében,
- c) segíti a gyermeket (fiatal felnőttet) önálló életvitelének kialakításában.

(2) Az (1) bekezdés szerinti feladatok teljesítése során a gyermekvédelmi szakszolgálat családgondozója és a gyermekjóléti szolgálat együttműködnek.

(3) A szakszolgálat utógondozója a gyámhivatal kirendelése alapján ellátja a fiatal felnőtt utógondozását.

(4) Ha a szakszolgálat az utógondozó ellátásban részesülő fiatal felnőtt számára külső férőhelyen biztosít lakhatást, a külső férőhely vonatkozásában a 124. § (9) bekezdésében foglaltak az irányadóak.

Szaktanácsadás

154. § A szakszolgálat a szakellátást nyújtó intézmények felkérésére szakmai segítséget nyújt

- a) az intézmény szakmai programja, házirendje elkészítéséhez,
- b) az intézmény szakmai átalakításának, megtervezéséhez, illetve kivitelezéséhez,
- c) az intézmény egész tevékenységének vagy egyes részfeladatainak szakmai értékeléséhez,
- d) továbbképzések szervezéséhez,
- e) szakmai munkaközösségek működéséhez,
- f) szakmai pályázati lehetőségek figyelemmel kíséréséhez és a pályázatok elkészítéséhez,
- g) új szakmai módszerek, eszközök megismeréséhez,
- h) egyéb - a szaktanácsadás keretébe tartozó - az intézmény által igényelt feladatok elvégzéséhez.

Nyilvántartás

155. § (1) A szakszolgálat az otthont nyújtó ellátást biztosító értesítése alapján nyilvántartást vezet

- a) az otthont nyújtó ellátásban, átmeneti gondozásban, utógondozói ellátásban részesülő gyermekek, fiatal felnőttek gondozási napjainak számáról,
- b) az üres férőhelyekről, elkülönítve egymástól az ideiglenes gondozási feladatokat ellátó nevelőszülőnél, illetve gyermekotthonban rendelkezésre álló üres férőhelyeket.

(2) A szakszolgálat nyilvántartást vezet a hivatásos gyámi, vagyonkezelő eseti gondnoki, eseti gondnoki

feladatok ellátására kirendelhető személyekről és működési területükről.

(3) A szakszolgálat megszervezi a hivatali időn túl működő ügyeleti szolgálat működését.

(4) Az ügyelet ad felvilágosítást az üres férőhelyekről, valamint az ideiglenes (átmeneti) gondozási feladatokat is ellátó nevelőszülőkről és gyermekotthonról.

IV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

156. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdés kivételével - a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

(2) E rendelet 47. § (2)-(3) bekezdése 2000. január 1-jén lép hatályba.

(3)-(4)

Átmeneti rendelkezések

157. § (1)

(2) A munkaviszonya vagy közalkalmazotti jogviszonya fennállásáig szakképzettnek kell tekinteni azt a személyt is, aki a 2. számú mellékletben meghatározott szakirányú szakképzettséggel nem rendelkezik, de megfelel a 2. számú mellékletben egyébként előírt képesítési előírásoknak és

a) a rendelet hatálybalépésekor a vezető beosztást, vagy a munkakört betölti, illetve

b) a vezető beosztásba vagy a munkakörbe

ba) városban 2000. december 31-ig,

bb) községben 2002. december 1-jéig

megbízást, illetve kinevezést nyer.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott határidőt követően csak az a személy kaphat megbízást, illetve nyerhet kinevezést a 2. számú melléklet szerinti vezetői beosztásba vagy munkakörbe, aki szakirányú szakképzettséggel rendelkezik. A (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő, a határozott időre szóló vezetői megbízás lejártát követően, megszakítás nélkül újabb vezetői megbízást elnyerő személyt szakképzettnek kell tekinteni.

(4) A munkáltatói jogkör gyakorlója az e rendelet 2. számú melléklete szerinti képesítési előírások alól felmentést annak - az intézménnyel a rendelet hatálybalépésekor közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló - személynek adhat, aki öregségi nyugdíjkorhatárát a rendelet hatálybalépésétől számított 10 éven belül tölti be, továbbá annak a nevelőszülőnek, aki az adott szakterületen - nevelőszülőként - legalább 10 éve képesítés nélkül végzett munkát. A képesítési előírások alól felmentés adható az SOS gyermekfaluban legalább 10 éve SOS anyaként foglalkoztatott személynek is.

(5)-(9)

158. §

159. §

160-162. §

163. § (1) Ha a szakellátást olyan - magasabb vezető által irányított - önálló intézmény biztosítja, amely több gyermekotthont is magában foglal, az intézményben önálló szakmai egységeket kell kialakítani, amelyek

a) legfeljebb 40 gyermeket befogadó gyermekotthonból, illetőleg különleges, vagy speciális otthonból, vagy

b) legfeljebb összesen 48 gyermeket befogadó lakásotthonokból

állnak.

(2) Az önálló szakmai egység szakmai programmal rendelkezik és élén gyermekotthon vezető áll, aki az egységben elhelyezett gondozott gyermekek számára gyámként kirendelhető.

164. § Ha az általános iskolai és diákotthoni (kollégiumi) feladatot ellátó nevelési-oktatási intézmény átalakul többcélú - iskolai, diákotthoni (kollégiumi) és gyermekotthoni feladatot ellátó - közoktatási intézménnyé [Gyvt. 156. § (4) bek. a) pontja], a gyermekotthont a 163. §-ban meghatározott szakmai egységként kell létrehozni.

165. § (1) A közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet melléklete II. pontjában meghatározott gyermek- és ifjúságvédelmi intézményeknek az e rendelet 62. §-a szerinti gyermekek átmeneti otthona, a 109. §-a szerinti gyermekotthon (lakásotthon, speciális gyermekotthon, különleges gyermekotthon, utógondozó otthon), valamint a 136. §-a szerinti szakszolgálat minősül.

(2) A Kt. 1. számú mellékletének Harmadik részében a Pedagógus és szakvizsgázott pedagógus munkakörök cím alatt megjelölt kollégiumi nevelő számára előírt heti kötelező óraszámot - az (1) bekezdésben meghatározott gyermek- és ifjúságvédelmi intézményben - a nevelő és a pszichológus munkakörben foglalkoztatottra kell alkalmazni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott gyermek- és ifjúságvédelmi intézményben a gyógypedagógus (logopédus) heti kötelező óraszám 19 óra.

1. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái

I. Alapellátások

Ellátás Munkakör/fő

1. Gyermekjóléti szolgáltatás

a) Gyermekjóléti szolgáltatási körzet (700 fő gyermek) családgyámogató
- gondozotti létszám: a gondozási-nevelési terv szerint, adott időszakban egyidejűleg családgyámogatóban
részesülő 45 gyermek vagy 25 család 1 fő

b) Önálló gyermekjóléti szolgálat vagy a gyermekjóléti szolg. feladatait is ellátó családgyámogató szolgálat,
illetve több célú intézmény önálló szakmai egysége (3000 gyermek) családgyámogató (általános
gyermekjóléti szolgáltatások)
- gondozotti létszám: 45 gyermek vagy 25 család 3 fő

c) Önálló gyermekjóléti szolgálat vagy a gyermekjóléti szolg. feladatait is ellátó családsegítő szolgálat, illetve több célú intézmény önálló szakmai egysége (5000 gyermek) intézményvezető/szakmai egységvezető

családgondozó (általános gyermekjóléti szolgáltatások)

- gondozotti létszám: 45 gyermek vagy 25 család

tanácsadó: gyógypedagógiai vagy fejlesztő pedagógiai

pszichológiai tanácsadó

jogász

családgondozó asszisztens 1 fő

4 fő

heti 20 óra

heti 15 óra

heti 10 óra

1 fő

d) Gyermekjóléti központ

(40 ezer lakos) intézményvezető/szakmai egységvezető

családgondozó (ált. szolgáltatás)

- gondozotti létszám: 45 gyermek vagy 25 család

családgondozó (spec. szolgálat. és programok)

- utcai, lakótelepi szoc. munka

- kapcsolattartási ügyelet

- kórházi szoc. munka 1 fő

5 fő

2 fő

2 fő/heti 10 óra

1 fő

tanácsadó

- gyógyped. vagy fejl. pedagógiai

- pszichológiai

- jogász

- családgondozó asszisztens

heti 20 óra

heti 15 óra

heti 10 óra

2 fő

Módszertani feladatot ellátó gyermekjóléti szolgálatnál módszertani szaktanácsadó 1 fő

2. Bölcsődei ellátás

Gyermekcsoportonként (max. 10 fő, integrált csoportban 8 fő, kizárólag fogyatékosokat ellátó csoportban

max. 6 fő) gondozó/szakgondozó

orvos 2 fő

havi 4 óra

Bölcsődénként intézményvezető/szakmai vezető 1 fő

gazdasági vezető, élelmezésvezető, tejkonyhavezető
(létszámuk fenntartói döntés alapján kerül meghatározásra)

5 vagy több gyermekcsoport esetén további
gondozó/szakgondozó
hetes bölcsődében éjszakai szolgálatot teljesítő gondozó
2 fő
2 fő

fogyatékos gyermekeket is ellátó bölcsődében gyógypedagógus, gyógytornász, konduktor (létszámuk fenntartói döntés alapján kerül megállapításra)

egyesített bölcsődei intézményben, bölcsődei igazgatóságon, illetve módszertani feladatot segítő bölcsődében szaktanácsadó 1 fő

regionális módszertani bölcsődében szaktanácsadó 3 fő

3. Családi napközi

az ellátható gyermekek száma a jogszabályban meghatározottak szerint nevelő, vagy szakgondozó, vagy gondozó, vagy segédgondozó

4. Házi gyermekfelügyelet nevelő, vagy szakgondozó (hivatásos, társadalmi), vagy gondozó, vagy segédgondozó

5. Helyettes szülői hálózat szakmai vezető
helyettes szülő

(az ellátható gyermekek száma a jogszabályban meghatározottak szerint) helyettes szülői tanácsadó (25, helyettes szülői feladatot ellátó családra)

1 fő

6. Gyermekek átmeneti otthona (max. 40 férőhely, max. 12 gyermek/csoport) intézményvezető/szakmai vezető 1 fő

gyermekcsoportonként nevelő
gyermekvédelmi asszisztens
gyermekfelügyelő 1 fő
1 fő
3 fő

(ha a nevelők száma magasabb, a gyermekvédelmi asszisztensek, illetve a gyermekfelügyelők száma csökkenthető, ha a csoportra vonatkozó összlétszám 5 alá nem kerül)

családgondozó 10 óra/hét

40 gyermekenként pszichológiai tanácsadó
gyermekvédelmi ügyintéző vagy növendékügyi előadó 1 fő
1 fő

Módszertani feladatot ellátó intézményben módszertani szaktanácsadó 2 fő

7. Családok átmeneti otthona (min. 12, max. 40 férőhely) intézményvezető/szakmai vezető 1 fő

12-25 férőhelyre szakgondozó, gondozó
családgondozó 3 fő
2 fő

25-40 férőhelyre szakgondozó, gondozó
családgondozó 4 fő
2 fő

intézményenként pszichológiai tanácsadó
jogász heti 5 óra
heti 5 óra

Módszertani feladatot ellátó intézményben módszertani szaktanácsadó 2 fő

II. Szakellátások

Ellátás Munkakör/fő

1. Nevelőszülői hálózat szakmai vezető 1 fő

nevelőszülői tanácsadó/családgondozó

növendékügyi előadó vagy gyermekvédelmi ügyintéző
hivatásos nevelőszülő 1 fő/45 gyermek vagy 25 család
1 fő

az ellátható gyermekek száma a jogszabályban

meghatározottak szerint